

Компании и пазари ► 15

Microsoft
придобе
Skype за
8.5 млрд. USD

Компании и пазари ► 12-13

Не мога да убедя българските
търговци, че в биоземеделieto
продуктите нямат свършен вид

► Елена Герганова, търговски директор на „Гимел“

Пари
BONNIER
pari.bg

Сряда
11 май 2011, брой 88 (5148)

USD/BGN: 1.36219
▲ +0.27%
Българска народна банка

EUR/USD: 1.43580
▼ -0.27%
Българска народна банка

Sofix: 441.97
▲ +0.30%
Българска фондова борса

BG40: 131.27
▼ -0.14%
Българска фондова борса

цена 1.50 лева
9 770861 560012 >

Цветан Василев обмисля да купи “Булгартабак”

Не изключвам нищо априори, но искам да се запозная в детайли с процедурата, изискванията и състоянието на самата компания

Цветан Василев,
председател на надзорния съвет на Корпоративна търговска банка

Банкерът потвърди, че разглежда тази възможност. Така той става вторият български инвеститор с интерес към тютюневия холдинг заедно с близката до “Винпром Пещера” “Кингс Табако” ► 11

Тема на деня ► 4-5

Рецептата:
високи
технологии,
храна и вода

Свят ► 10

Брюксел наложи
ембарго и
блокира банкови
сметки на Сирия

Пазари ► 14

Голямото
гръцко
падане на
еврото

2 РЕДАКЦИОННА

Печеливш
Емилия Масларова

► Подсъдимият бивш социален министър Емилия Масларова получи втори пореден подарък - втори свидетел на обвинението срещу нея се отказва от показанията си. Така делото за присвояване на 11 млн. лв. срещу Масларова се приближава към провал.

Губещ
Бойко Качулев

Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) глоби с 666 хил. лв. пловдивската цигарена фабрика "Кингс Табако" с изпълнителен директор Бойко Качулев. Причината за голямата глоба е, че дружеството продължава да рекламира тютюневите си изделия, въпреки че това противоречи на закона и КЗК възложи забрана на подобен тип реклами.

► Продължение на темата на стр. 11

Мнения

► По темата: "Бойко Борисов: България трябва да заложи на храната и водата": Хората и водата са важни, но май не най-важни за развитието на икономиката. Странна логика има този премиер. Едно говореше преди изборите, съвсем друго прави сега. Нямаше антикризисна стратегия, няма ясна политика - едно говорим, друго правим. Това е формулата на това управление. А защо храната и водата се превърнаха в основни приоритети за икономиката? Да не би някоя хранителна верига да е в близки отношения с Бойко Борисов. Вероятно това е отговорът, че нали тук така стават нещата.

Надя Василева

Коментар

Посоката е ясна, ама не беше тази

СНИМКА SHUTTERSTOCK

pari.bg Топ 3

1 Нови въздушни удари разтърсват Триполи. НАТО открива военната операция в страната да е достигнала до патова ситуация.

2 Токът ще поскъпне средно с 1-1.5% от юли. Най-вероятно ще се промени съотношението в цените на тарифите за трите електроразпределителни дружества.

3 Новите жилищни сгради са нараснали с 16.7% през първото тримесечие. Най-голямо увеличение на въведените в експлоатация сгради има във Варна.

"Поддържане на данъчна и осигурителна политика, благоприятна за развитието на българския бизнес." Това е вторият приоритет, записан в Програмата на ГЕРБ за европейско развитие на България.

На думи управляващите все още твърдят, че работят за по-добра бизнес среда, за увеличаване на инвестициите, действието обаче говорят друго. Управляващите на практика увеличават данъци и такси и въвеждат нови. Така например вече инвеститор, който направи детска площадка пред построен от него жилищен блок, ще трябва да плати и 300 лв. за издаване на Акт 16 за площадката. Някои ще си кажат: "Какво толкова, строят сгради за милиони, ще платят и такса за разрешението за ползване". От една страна, това е така, но има някои принципни проблеми.

Красимира Янева
krasimira.yaneva@pari.bg

„**Логично е да има разрешения за ползване за нови обекти, но когато се въвеждат подобни такси, трябва да се обясни защо и как са определени точните размери**“

Първо, правителството тайно промени Тарифа 14, с която се въвеждат такси за издаване на Акт 16 за аптеки, дрогерии, детски площадки и частни пътища. Наистина логично е да има разрешения за ползване за всички тези обекти, но когато се въвеждат подобни такси, трябва да се обясни защо и как са определени точните размери. Размерът не трябва да се определя "на око" и да се твърди, че всичко ще си е постарому.

Преди около месец стана известно също, че с промени в Закона за местните данъци и такси, направени през март миналата година, драстично се увеличи такса смет за имоти, собственост на фирми и учреждения. Проблемът стана видим тази година, защото по закон местните данъци се плащат на база, определена до края на предходната година.

В средата на март тази година София остана без заместник-кмет по финансите. И то заради гаф с местните данъци и такси - прибързаната промяна с презонирането и последвалите грешки. Накрая кметът на София Йорданка Фандъкова обяви, че презонирането е било нужно, но то не е било добре обяснено на софиянци. Вероятно то ще бъде обяснявано отново след местните избори.

Преди идването си на власт ГЕРБ обеща и намаляване на осигуровките с до 5 процентни пункта. Това трябваше да се случи, след като бъдат ограничени правителствените разходи и преразпределителната роля на държавата. Осигуровките, вместо да бъдат намалени, бяха увеличени с 1.8%. Примерите не са малко. Посоката поне е ясна. Единственият проблем е, че тя е обратната на обещаната. ■

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп ЕАД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802
lilia.apostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
stanislava.atanasova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395838
ivan.bedrov@pari.bg

Визуален редактор
Албена ПИНО - 4395845
albena.pino@pari.bg

ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ
Филipa РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radianova@pari.bg
Красимира ЯНЕВА - 4395876
krasimira.yaneva@pari.bg
Ани КОДЖАИВАНОВА - 4395845
ani.kodzhaiwanova@pari.bg
Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Радослава ДИМИТРОВА - 4395823
radoslava.dimitrova@pari.bg

Елена ПУЛЧЕВА - 4395877
elina.pulcheva@pari.bg
Филип БУРОВ - 4395857
filip.burov@pari.bg

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ
Мирослав ИВАНОВ - 4395894
miroslav.ivanov@pari.bg
Николай Вълканов - 4395860
nikolay.valkanov@pari.bg
Иглица ФИЛИПОВА - 4395867
iglika.philipova@pari.bg
Атанас ХРИСТОВ - 4395818
atanas.hristov@pari.bg

Пламен ДИМИТРОВ - 4395857
plamen.dimitrov@pari.bg
Теодора МУСЕВА - 4395876
teodora.mousseva@pari.bg

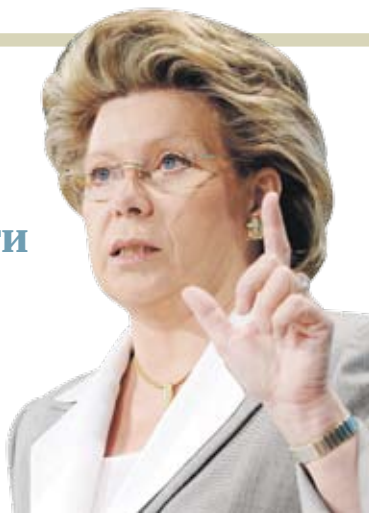
ТЕНДЕНЦИИ
Биляна ВАЧЕВА - 4395866
biliana.vacheva@pari.bg
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
maria.veromirova@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
darina.cherkezova@pari.bg

ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
marina.angelova@pari.bg
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891
факс 4395826
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 43 95 836
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

Цитат

” Защитата на личните данни не работи правилно. Това, което се случва през последните седмици, просто показва, че нещата не се движат в правилната посока

► Еврокомисар по правосъдието Вибиан Рединг по повод изтичането на лични данни на клиенти на Sony и Apple

Число на деня

100

► хиляди души в България не работят, защото трябва да се грижат за децата си

Гост-коментатор

Това, което не искаме да чуем

Никола Пенев
nicodile.eu

” Любимата на попове, политици и левеещи интелектуалци теза е, че ние, българите, нямаме никаква вина за проблемите и трагедиите си

Седмица след като пиян шофьор уби шестима, известен български свещеник обясни по телевизията, че катастрофите са резултат на зли сили, вселени в колите втора употреба. Големият риск бил, че който е карал колата преди вас - може да е бил... някой лош човек. За да не стават инциденти, отецът препоръча веднъж годишно да се прави водосвет. Не стана ясно колко струва такъв водосвет, но можем да предположим, че се дават отстъпки за семейства с две коли и възможности за многогодишен абонамент.

Въпросният отец с гениално малко думи онагледил повечето от това, което не е наред в обществото, църквата и автомобилното дело. Най-напред стои вярването, че катастрофите се дължат не на безотговорно каране и алкохол, а на това, че сме бедни и онеправдани. Лошите пътища и старите коли са действителен проблем, но най-голямата опасност по българските пътища остава българският шофьор. Митът за невероятните умения зад волана отстъпва единствено на този за българската полова мощ. Убеждението, че „аз като пия едно, карам по-добре,” е толкова популярно, че дори трезви пътници спокойно пътуват с пияни шофьори.

Популярно е и схващането, че пътните ограничения съществуват само за да се намира КАТ на работа. Войната по пътищата достига до вас и благодарение на доверието, гласувано ни от контролните органи. Човек, който даде правилен отговор на въпроса „к'во ша пра'им с'а”, няма начин да не е добър шофьор.

Втората безумна, но любимата на попове, политици и левеещи интелектуалци теза е, че ние, българите, нямаме никаква вина за проблемите и трагедиите си. Всичко лошо по нашите иначе благословени земи се дължи на анонимни „лоши хора” на Запад и - понякога - на Изток.

Според догмата „лоши хора” в България на практика няма и успехът, сигурността и доброто здраве нямат нищо общо с усилията ни. Лични и обществени. И докато политиките имат очевиден интерес народът да е пасивен и суверен, остава донякъде мистерия защо Българската православна църква не проповядва поне малко лична отговорност и смирение, както й е заръчано.

На високо ниво БПЦ е абдикирала от духовните си функции. През годините съм се срещал с ерудирани, вдъхновяващи и истински вярващи свещеници. Но някак тези хора не се появяват по телевизията. И не правят така важните водосвети - на стари коли и нови начинания на добре облечени бизнесмени. Напротив, освен че действащи свещеници си позволяват да проповядват суверения в ефир, БПЦ се събужда само около гейпарадите и концертите на някоя по-разголена певица, опитвайки се да ни убеди, че християнският морал се състои в това да заклеяваш различните.

Църквата върви след, а не пред народа и напълно забравя да ни каже нещата, които не искаме да чуем. Като например това, че християнството не се изчерпва с водосвети, свещи и агнешки плешки по Гергьовден. И това, че сигурността по пътищата е най-вече наша отговорност.

Авторът е доктор по математика от Станфордския университет.

В очакване на звездите

► Почитатели на киното пазят местата си пред Фестивалния дворец в Кан, където днес се открива ежегодният филмов фестивал

CHIMKA REUTERS

Законно

Разчистването на стария екип в „Топлофикация” започна

Според Георги Кадиев обаче уволнението на заместник-директор на дружеството е политическо

Изпълнителният директор на „Топлофикация-София” Стоян Цветанов е уволнил през април заместник-директора по техническата част Иван Маринов, научи в „Пари”. От дружеството казаха, че всеки изпълнителен директор може сам

да си сформира екипа. На мястото на Иван Маринов е назначен Константин Йовков, който е работил в техническата дирекция, казаха от пресцентъра на „Топлофикация-София”.

Политическо и/или законно

„Отстраняването на Маринов е политическо. Това ще доведе до огромни проблеми в дружеството”, смята Георги Кадиев, който е общински съветник от

БСП и кандидатът на червените за кмет на София. Йорданка Фандъкова каза, че не е напълно в течение с кадровите промени в „Топлофикация”.

Дори и уволнението на Иван Маринов да е политическо, то е напълно законно. По чл. 328, ал. 2 от Кодекса на труда лицата, сключили договор за управление, какъвто е подписал и инж. Стоян Цветанов, имат 9-месечен срок, в който могат да уволняват с предизвестие

служители на ръководни длъжности. Така тези лица може да бъдат уволнявани без мотиви.

Без съдебна битка

„Няма да оспорвам. Не ми се иска да мисля, че уволнението ми е политическо”, коментира пред „Пари” Иван Маринов. „Йовков се занимаваше с хидравличните режими в „Топлофикация”, дай Боже да успее да се справи на новия пост”, допълни Маринов.

В броя четете още

Тенденции ► 18

Търговският излишък достигна 92 млн. лв. през първото тримесечие

Основният двигател на износа през първите три месеца са били горивата и суровините

Интервю ► 20-21

Българският мениджър трябва да се научи да комуникира

Лесли Самози, директор на EMBA програмата в City College/University of Sheffield

Рецептата: високи технологии

Производството на храни и земеделието са сред основните приоритети на правителството за привличане на чужди инвестиции

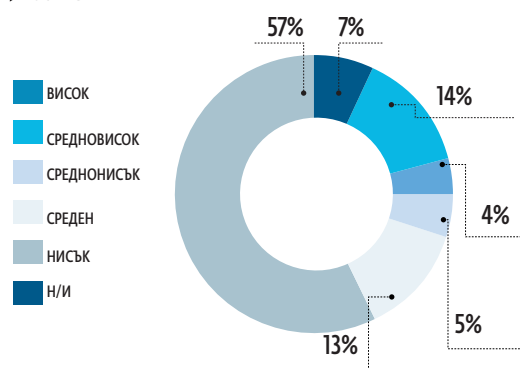
България ще заложи на осем приоритетни сектора, в които би могла да се утвърди като лидер през следващите 10 години. Това показва концепцията, представена от Министерството на икономиката, енергетиката и туризма. Тя е поредната стъпка към изграждане на цялостна стратегия за привличане на чужди инвестиции в България. Амбициозната цел е през 2020 г. страната да произвежда БВП на глава от населението, равен на 60% от произведението в ЕС. В момента той е 30% от средния за ЕС, което я поставя на последно място по бедност.

Земеделие и ИТ

Сред приоритетните икономически сектори попадат информационните технологии и аутсорсингът, био- и чистите технологии, свързани с хранителната и земеделската индустрия, здравеопазването, фармацевтиката, транспорт и логистика, химическата промишленост.

Изненадващо сред най-важните сфери на икономиката попадат и такива като здравеопазване и земеделие. Аргументът на управляващите е, че България все пак има традиции във фармацевтичната индустрия още отпреди 1989 г. с "Балканфарма". В земеделието също са открити добри традиции. В световен мащаб обаче се приема, че силните икономики са производствените, а слабите залагат на земеделие. Тази максима беше възприета и от някои от последните правителства. Затова се заговори за разрастване на ИТ бизнеса в България. Последният анализ на състоянието на икономиката обаче показва, че все потенциалът на земеделието не е за пренебрегване. Така или иначе по-конкретно

Общо заети лица
% от всички

правителството се е съсредоточило върху развитието на био- и чистите технологии, които са пряко свързани със земеделието и хранителната промишленост.

Храната и водата

"Като няма петрол, ще ходиш пеша. Като няма електричество, ще запалиш свещ. Като няма храна и вода - умираш. България е прекрасен рай за нашия петрол - храните и минералните води, злато тече в реките", каза по време на представянето на приоритетите премиерът Бойко Борисов. Анализът на икономиката на страната в момента показва, че България трябва да заложи особено много на органичното фермерство и органичните храни. Една от препоръките е страната да търси пазар за органичните продукти в страни с високо потребление на храни като Китай, арабския свят и Япония.

Входната врата на Китай

От представената концепция личи,

че правителството насочва трайно интересите си към Китай. Страната вече е водеща икономика в света и вероятно ще се превърне в основен износител на преки чуждестранни инвестиции. "Затова България трябва да търси начин да се позиционира отрано като вход на китайските инвестиции в ЕС", каза министърът на икономиката Трайчо Трайков.

Според него България има голям потенциал още в сферата на "зелената" икономика и "чистите" технологии, където "имаме основа да изградим клъстър", допълва Трайков.

Предимства и недостатъци

Министърът на икономиката Трайчо Трайков очерта някои от предимствата на българската икономика, които според него трябва да бъдат рекламирани по-добре, за да бъдат привлечени повече чужди инвестиции. България, смята той, може да се похвали с макроикономическа и политическа стабилност, ниски данъци и малки разходи за труд. Трудностите се крият в това, че индустриалната структура е ориентирана към сектори с ниска добавена стойност. Не повече от 500 хил. души работят в сфери с висока добавена стойност. Висшето образование е фокусирано главно върху бизнес и финанси, а сравнително малко студенти завършват технически специалности, изтъква Трайков.

След представянето на концепцията предстои изготвяне на стратегия за привличане на инвестиции в приоритетните за България сфери.

Елена Петкова

„Като няма петрол, ще ходиш пеша. Като няма електричество, ще запалиш свещ. Като няма храна и вода, умираш. България е прекрасен рай за нашия петрол - храните и минералните води, злато тече в реките

„Ако след четири години Турция излезе със своите четири реактора, а ние с 800 лв. от ВЕИ, тогава ще питам каква е конкурентоспособността на българската и турската икономика

„А колко километра писти имаме ние? Вероятно сто-двеста. Австрия има 20 хил. километра. Те изкарват милиарди от туризма, ние стотинки

Бойко Борисов,
министър-председател на България

Приоритетни индустрии в България

Електроника и електротехника

- Фокус върху фирми, занимаващи се с производство на оригинално оборудване и предлагане на услуги в производството на електротехниката

Информационно-комуникационни технологии

- Фокус върху привличането на компании, занимаващи се с разработването на софтуер и ИТ услуги с висока добавена стойност. Развитие в посока на нови тенденции - cloud computing FORMTEXT "софтуера като услуга" (software-as-a-service)

Аутсорсинг

- Фокус върху изнасянето на бизнес процеси, центрове за услуги, НИРД, финансови и математически анализи (software-as-a-service)

Земеделие и храни

- Фокус върху органичното фермерство и органичните храни, полуготови храни и лесни за приготвяне храни

Транспортно оборудване и машиностроене

- Фокус върху производството на земеделски машини, кораби, вагони, локомотиви, велосипеди, автобуси

Транспорт и логистика

- Привличане на спедитори, гоставчици на логистични услуги, фирми, транспортиращи това по вода, строители на логистични площадки

Здравеопазване и фармация

- Фокус върху генеричните лекарства, аутсорсинга на производството, ранните фази на НИРД, биоподобно производство

Химическа промишленост

- Фокус върху финамата и потребителската химия, биобазирани материали, нанотехнологии, „чисти“ технологии

ИЗТОЧНИК: МИЕТ

, храна и вода

СНИМКА: BLOOMBERG

Избрани моменти

” Има големи шансове през 2011 г. преки-те чужди инвестиции в България да се възстановят

” За последните 20 години приходите от инвестиции в България са 40 млрд. EUR, като от приватизацията са дошли само 2 млрд. EUR. Затова не можем да разгледаме приватизацията като средство за увеличаване на приходите

” Преговаряме със световна компания, която иска да шие коженни салони за BMW. Няма да кажа коя е

Трайчо Трайков,
министър на икономиката,
енергетиката и туризма

Защо наричаме грижата за планетата проблем, а не бизнес възможност?

Форум Бизнес
14 май 2010
Модерен театър, София
www.gorichka.bg

Недоразвитата мрежа скара кабинета и газовите фирми

Според компаниите в бранша основната причина е тромавата бюрокрация

Излишните административни процедури и неразвитата газопреносна мрежа са основните фактори за ниския процент газификации в България. Това твърдят компании от бранша пред представители на държавните институции, които се събраха на кръгла маса по темата във вторник. Според Българската асоциация за природен газ само 10% от домакинства-

та в страната имат достъп до газоразпределителната мрежа, а едва 3% са газифицирани. От използваната в бита енергия само 2.4% са от природен газ, като за Европа този процент е 42%. Общо за ЕС природният газ заема 24%, докато у нас процентът е два пъти по-нисък. Страната ни изостава и по енергийна интензивност и ефективност, като 30% от БВП отиват

за енергия при едва 11% в ЕС. Незадоволителното развитие на газопреносната мрежа през последните години стана повод за нападки между зам.-министъра на икономиката Марий Косев и Сашо Дончев, изпълнителен директор на „Овергаз“, които държат голямата част от битовата газификация в страната. Косев заяви, че липсата на достатъчно газопроводи е резултат от неизпълнените задължения на фирмите, на което Дончев отговори, че изграденото е повече, отколкото може да се очаква при пречките, създавани от държавата.

Пречките

Газовите компании отбелязват, че за да се постигнат целите за 30% газификация до 2020 г., заложи в европейската и националната енергийна стратегия, е нужно да се преодолеят несъответствията в общата регулаторна рамка и поставените цели. Като основна пречка пред развитието на сектора от асоциацията посочиха тромавата административна процедура за разрешаване за строеж на сградни газови инсталации. Сашо Дончев отбеляза, че процедурата „поставяне на битова инсталация за природен газ“ изисква 15-16 различни подписа и отнема около 75 дни, което отказва повечето потенциални клиенти. „С оптимизъм мога да кажа, че преди 10 години нужните подписи бяха 27“, каза той. Дончев изтъкна като други големи пречки своеволията на някои общини при определянето на такси за преминаване през публична собственост и увеличаването на данък сгради и смет за жилища с газови инсталации.

Решенията

От асоциацията предложиха промени в Закона за енергетиката и Закона за устройство на територията, които да бъдат обсъдени в междуведомствена работна група. Те получиха уверения за съдействие от страна на министъра на околната среда и водите Нона Караджова и представители на министерствата на

регионалното развитие, на икономиката и на сдружението на общините.

Прехвърляне на топката

Между представителите на властта и бизнеса обаче избухна спор по въпроса кой носи отговорност за бавното развитие на газоразпределителната мрежа. Зам.-министърът на икономиката Марий Косев заяви, че държавата вече прави каквото зависи от нея, но газовите дружества не са направили достатъчно за изграждане на мрежата през последните 10 години. „Когато имаме само 3% газификация, за всички е ясно, че въпросът в момента е да се строи, а не да се казва какво пречи да се строи. А това, което министерството и обществото очакват от бизнеса, са едни ясни стъпки, които всъщност представляват строителство. Строителство, строителство и пак строителство. Просто трябва да започнат да се полагат тези тръби, а не само да се търсят извиненията защо не може да се положат“, заяви той. „Ще разчитаме на ДЖЕВР да следи за изпълнението на програмите и условията на лицензите, за да има контрол и дисциплина, които са важни за нашето правителство. Това, което мога да кажа, е, че държавата е тук, правителството ясно е заявило своите желания и приоритети в тази област. Очакваме от бизнеса да направи по-оптимално разпределение в маркетинговата и ценовата си стратегия и в крайна сметка да започне да полага тръбите“, завърши Косев.

„Това, че газификацията е започнала отдавна, а още има такива проблеми, е резултат точно от това, че държавата я има и функционира по определен начин“, отговори му Сашо Дончев. „Компаниите в нашата асоциация въпреки държавата са направили изненадващо много. Изградиха над 2700 км газоразпределителна мрежа по улиците на българските градове. „Булгартрансгаз“ притежава по-малка газопреносна мрежа. Да се строи мрежа не е самоцел. Трябва да има икономически смисъл, защото

ние не сме предприятия, в които държавата ще налива пари. Ние сме предприятия, които получават кредити и трябва да ги обслужват. Ние сме построили повече, отколкото икономическата логика в държавата позволява в момента“, допълни той. Дончев подчерта, че газовите фирми не искат от държавата пари или данъчни облекчения и преферен-

ции. „Ние искаме просто нашето законодателство да бъде приравнено към законодателствата на другите европейски страни, защото никъде няма такива процедури. Дайте ни възможност да присъединяваме клиенти, дайте възможност българите да ползват природен газ. Нищо друго не искаме“, заяви Дончев.

Филип Буров

► Марий Косев, зам.-министър на икономиката

► Сашо Дончев, изпълнителен директор на „Овергаз“

СНИМКИ ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Числа

2

► млрд. EUR годишни икономии от енергия, ако се постигне 30% газификация до 2020 г.

4

► млн. т по-малко въглеродни емисии, ако се постигне 30% газификация до 2020 г.

750

► млн. EUR са нужни за изграждането на необходимите 10 000 км газоразпределителна мрежа

1.5

► млрд. EUR са нужни за изграждане на битовите газови инсталации

Новите такси за Акт 16 натовариха още строители и аптекари

Поредното увеличение на разходите за бизнес отново е било прието на ТЪМНО

Правителството е гласувало увеличаване на някои ставки, както и въвеждането на нови такси за въвеждане в експлоатация на сгради. Новината съобщи първо в "Сега". Тези промени обаче не са били съгласувани с представители на бизнеса, поради което кабинетът вече е остро критикуван за решението си.

Новите такси

Новата такса, която се предвижда за аптеките, изненада фармацевтичния бизнес, каза за в. "Пари" Николай Костов, председател на управителния съвет на собствениците на аптеки. По неговите думи едно допълнително данъчно натоварване не е необходимо в този сектор, където по принцип трябва да има данъчни облекчения. "Политиката на правителството е насочена към запазване на ниски данъци, затова въвеждането на нови е нелогично и не отговаря на здравната политика на кабинета", коментира Костов.

Според него самата такса от 5 хил. лв. за регистриране на нова аптека е твърде висока и като се добави и нов по вида си данък към останалите разходи, финансовото положение на инвеститорите ще се влоши.

Новите ставки, вече гласувани и приети от Министерския съвет, предвиждат да бъде въведена такса за издаване на Акт 16 за аптеки, оптики, дрогерии и ветеринарни аптеки, която ще бъде в размер на 500 лв. До момента подобен разход не е съществувал, пора-

ди което налагането му сега е странно, обясни Костов. Той е категоричен, че зад едно такова решение трябва да има основателни мотиви, с които правителството да запознае както бизнеса, така и обществеността.

Строителни такси

Новите данъчни ставки, които предвиждат за жилищни блокове да се плаща вече по 500 лв., а за постройки от смесен тип

таксата да бъде 750 лв., породиха недоволството и в строителния бранш. Според Богдан Дуловски, управител на строителната фирма "ДиД Ризорт" ООД, още при предаване на един блок в експлоатация държавата събира достатъчно големи приходи от ДДС, данъчни оценки, местен данък, нотариални плащания и др. Това е и причината едно такова увеличение да натовари бизнеса и да създа-

де излишна бюрокрация, категоричен е той.

Двойни разходи

Таксата от 300 лв. за изграждане на детска площадка пред блока Дуловски коментира като некоректна от страна на правителството и обясни, че един инвеститор трябва да вложи собствен капитал, за да направи такава площадка, и не е редно след това държавата да му вземе и такса.

Кина Драгнева

Нови такси за въвеждане в експлоатация:

▶ аптеки	▶ gemски площадки	▶ поликлиники, медицински центрове	▶ жилищни сгради	▶ частни пътища
500 лв.	300 лв.	400 лв.	500 лв.	150-3000 лв.

” Когато държавата събира данъци, не трябва да създава такава бюрокрация

Богдан Дуловски,
управител на строителната фирма "ДиД Ризорт" ООД

” Новите такси са в разрез със здравната политика на правителството

Николай Костов,
председател на УС на собствениците на аптеки

НАЦИОНАЛЕН ТЕЛЕФОН ЗА ЗАЯВКИ
0 7001 7001
НА ЦЕНАТА НА ЕДИН ГРУДСКИ РАЗГОВОР

6000 НАСЕЛЕНИ МЕСТА
ВСИЧКИ КУРИЕРСКИ УСЛУГИ
ДО ВСЯКА ТОЧКА НА БЪЛГАРИЯ

НА ЕДНАКВО
НИСКА ЦЕНА

SPEEDY
EXPRESS DELIVERY SERVICE
РЕЧЕРСКО СТОПЕНО

Няколко цвята СИВО

Последните огласени данни за сенчестата икономика показват, че тя е между 42 и 58%. Според други стойностите са далеч ПО-НИСКИ

Дял на сивата икономика (в %)

42.2

Според
работодателите

48.6

Според работниците
и служителите

58

Според
населението

31.2

► процента от хората приемат сивата икономика като необходимост за оцеляване на бизнеса и гражданите

30

► процента от хората биха се съгласили да работят без договор, стига да получават повече пари

18

► процента от хората смятат, че сивата икономика има и положителни ефекти

Въпросът колко е дялът на сивата икономика, остава с неясен отговор. Най-новото проучване, което е част от проекта “Ограничаване и превенция на неформалната икономика” на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) показва, че в края на 2010 г. тя е в диапазона между 42 и 58%. Най-голям е процентът на сивата икономика според населението. Хората в трудова възраст са определили дела ѝ като 58%. Според работодателите тя е 42.2%, а според работниците и служителите е 48.6%. В същото време според председателя на УС на Института за пазарна икономика Красен Станчев сивата икономика е едва 17%, а по данни на Националния статистически институт тя е между 12 и 15%. В края на миналия месец от Центъра за изследване на демокрацията обясниха, че сивата икономика е 2.5 пункта, което е увеличение спрямо предходните години. Който иска, да разбере нещо.

Истината остава някъде там

Данните на АИКБ са на база социологически проучвания сред населението. Красен Станчев обаче обясни, че това е начин да се премери усещането за сива икономика, а не дялът ѝ. Правилният начин по думите му е да се измерят т.нар. договорно-интензивни пари. Това е съотношението на парите, държани извън банките, към парите в обращение, а не да се измерва усещането за сиво.

Експертите, които са работили по проекта на АИКБ, също са измерили индекс на неформалната икономика. Той обаче е на базата на статистически компонент (ДДС, пари в икономиката, заети лица, акцизи, външна търговия) и социологически компонент (търговски дружества и служители и работници). Сметките им показват, че този индекс е 63.17 пункта. “Колкото по-голям е индексът, толкова е по-голям дялът на светлата икономика”, коментира Стефан Петранов, експерт Стратегии и планиране.

По-по-най

Според проучването на АИКБ най-голям е дялът на сивата икономика в инфраструктурното строителство, туризма, здравеопазването и млекопреработването - 50.75%. На второ място се нареждат небанковите финансови услуги, парфюмерията и козметиката, електротехниката и електрониката, информационните технологии и полиграфията - 20.45%. Най-малък е дялът на сенчестата икономика в секторите машиностроене и почтенски услуги. Дялът ѝ там е 10.15%.

Полезният дял на сивата икономика

От АИКБ уточниха, че здравословният процент на сивата икономика е около 14% според различни европейски изследователи. Най-ниският процент на сива икономика е измерен в Австрия. Там той е 7 на сто. В скандинавските страни е около 10%. От АИКБ обясниха, че Италия, Гърция и България са с едни от най-високите стойности на сенчеста икономика.

Географско посивяване

Най-голям е дялът на сенчестата икономика в Югоизточна България - Бургас, Ямбол и Хасково. Там средните оценки варират между 61.3 и 59.4 на сто. Стара Загора, Пловдив, Пазарджик и Смолян също са региони с висок дял на сивата икономика. А Монтана е областта с най-много сива икономика в страната. Ямбол и Велико Търново са другите два града с проблеми в тази област.

Позитивен полък

Според експертите, които са провели проучването, свалянето на сивата икономика до 20% е достижимо. А очакванията им са, че през тази година ще има намаление, защото правителството е предприело адекватни действия, най-вече чрез свързването на бензиностанциите към Националната агенция за приходите, както и предстоящото свързване на касовите апарати на търговските обекти.

Рагослава Димитрова

Сивата икономика е под 20%

Най-обективният начин за измерване на сивата икономика е чрез договорно-интензивни пари. Това е съотношението на парите, държани извън банките, отнесени към парите в обращение. В България в последните 7-8 години има намаляване на сивата икономика с около 20%. Реално тя е около 17%. Според Националния статистически институт е между 12 и 15%. Със сигурност тя не е повече от 20% независимо от различните проучвания, които се появяват.

Асоциацията на индустриалния капитал в България мери усещане за сива икономика.

” **Асоциацията на индустриалния капитал в България мери усещане за сива икономика. Реално тя е около 17%**

Проблем е недостатъчната линейност на данъците. А и в момента има активиране на относителния външен шок и постоянни

Красен Станчев,
председател на УС на Института за пазарна икономика

оплаквания от това, че кризата е много дълбока.

За да се подобрят нещата, трябва да се намалят бюрократичните

процедури. Трябва да се използва принципът на намаляване на разходите на данъкоплатците и да се опрости работата с институциите.

Класация

на браншовете с най-голям процент сива икономика (в %)

50.7

Инфраструктурно строителство

Хотелиерство

Здравеопазване

Млекопреработване

Небанкови финансови услуги

Парфюмерия и козметика

Електроника и електротехника

Информационни технологии

Полиграфия

Машиностроене

Пощенски услуги

20.45

10.15

Източник: АИКБ

Хората се изкушават да работят в сивия сектор

Работниците са увлечени от възможност за по-високи доходи и заради това се изкушават да работят в сивия сектор. По този начин обаче те губят осигурителните си права.

Сивата икономика в България е между 15 и 70% според различните браншове. Има няколко проблема по отношение на сивата икономика. Основният е как да се намери начин да се доближим до реалните ѝ нива. Тя удря работодателските организации, финансовите резултати на държавата и работниците, които работят без осигуровки.

Никола Ненков,
КНСБ

” **Сивата икономика в България е между 15 и 70% според различните браншове. Основният проблем е как да се намери начин да се доближим до реалните ѝ нива**

Нелегалната икономика ще намалява

Индексът на сивата икономика е 63.17 пункта. Този индекс показва каква е степента на сивата икономика и как тя изсветлява. Достижимо е делът на сивата икономика да бъде намален до 20%. Очаквам да има леко изсветляване на сивата икономика. Правителството положи много усилия да изсветли оборотите в областта на горивата, които са огромни. Свързването на касовите апарати на магазините с Националната агенция за приходите също се отрази положително.

Стефан Петранов,
експерт стратегии и планиране

” **Полагат се мерки, които ще помогнат за намаляване на сивата икономика в България. Достижимо е тя да стане само 20%**

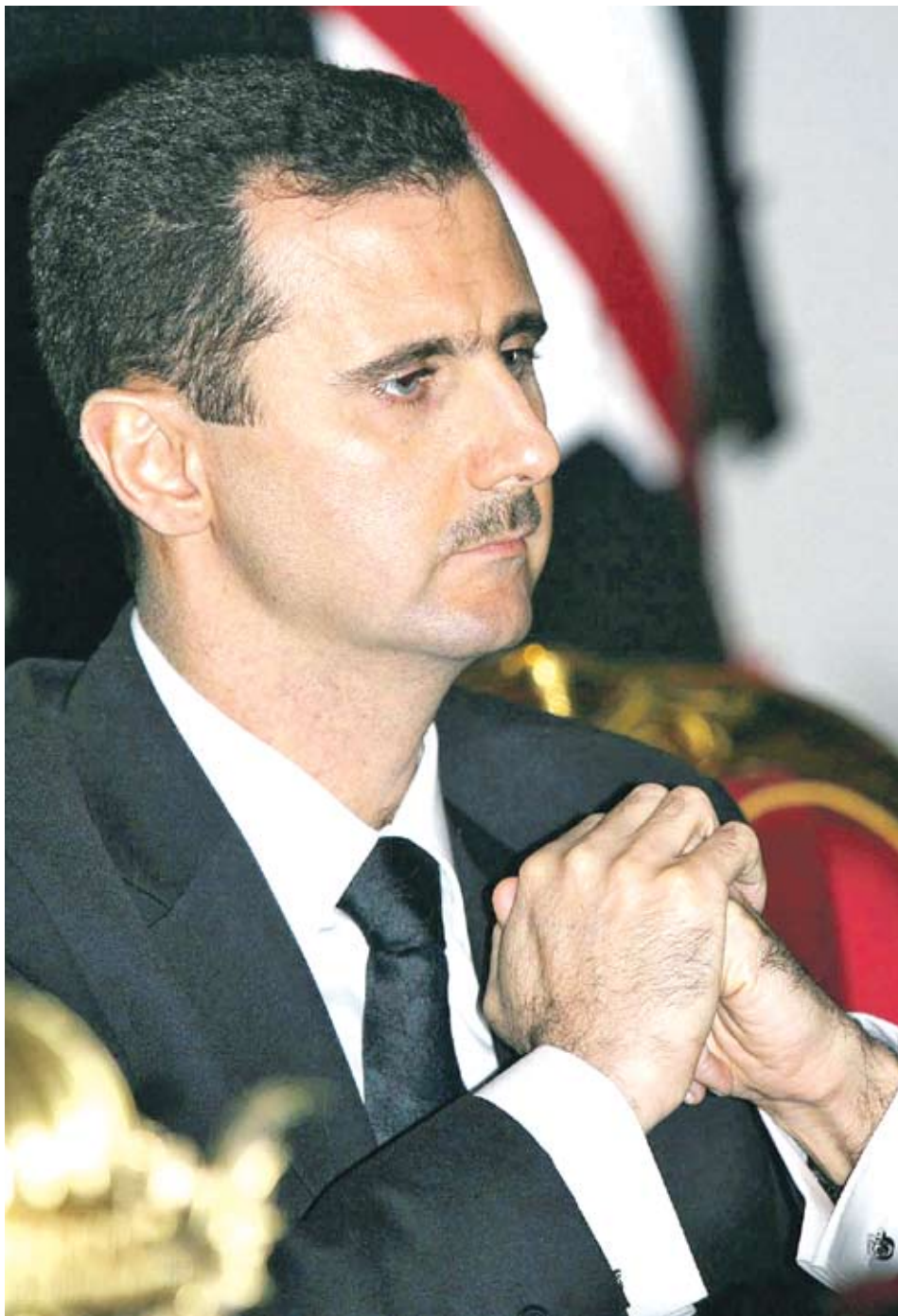
Тежест Фактори за появата на сива икономика

- ▶Цялостната политика на държавата за регулиране на бизнеса
- ▶Абдикиране на държавата от контролните ѝ функции
- ▶Несъвършенства, пропуски и "вратички" в законодателството
- ▶Прекомерен фискализъм
- ▶Неефективна съдебна система

- ▶Ниска ефикасност на разследващите органи
- ▶Високи нива на корупция сред гържавната и общинската администрация
- ▶Нисък жизнен стандарт на населението

Колко ви струва да сте информирани

► Сирийският президент Башар ал Асад изпратил в понеделник танкове и в третия по големина град в страната Хомс

СНИМКА BLOOMBERG

Брюксел наложи санкции и срещу Сирия

Оръжейно ембарго, блокада на банкови сметки и забрана за посещение на ЕС за висши държавници са мерките на ЕС срещу насилието в Сирия

Брюксел наложи оръжейно ембарго и санкции срещу 13 висши сирийски държавни служители, отговорни за жестоките действия на режима срещу протестиращите в Сирия. Мерките влязоха в сила вчера, след като бяха публикувани в официалния вестник на Европейския съюз. Сметките в европейски банки на тринадесетте сирийци от списъка ще бъдат замразени, а те самите няма да могат да посещават Европейския съюз. Все още обаче висшите дипломати от ЕС не са решили единодушно дали към списъка да бъде добавено и името на сирийския президент Башар ал Асад, ако продължат масовите убийства и арести в Сирия.

Санкциите

На първите места в списъка са по-малкият брат на президента - Махер ал Асад, за който се твърди, че ръководи насилието срещу демонстрантите, милиардерът братовчед на президента Рами Макхлуф, който финансира репре-

сиите на правителството, както и топшпионите на Сирия Али Мамлук и Хафез Макхлуф. Списъкът включва още двама членове на семейство Асад, министъра на вътрешните работи, младши ръководителите на разузнаването и регионални командири по сигурността.

Санкциите на ЕС включват още оръжейно ембарго и забрана за продажба на оборудване, което може да се използва за вътрешни репресии. Оръжейната забрана обаче е по-скоро формална, защото Сирия получава голямата част от своите оръжия от страни доставчици извън ЕС. Списъкът на Брюксел с репресивно оборудване пък включва елементи като бодлива тел, водни оръдия, брони за борба срещу безредиците и щикове.

Между марковите грехи и гражданската война

Междувременно пресата във Великобритания съобщи във вторник, че съпругата на президента Асад - Асма, която е родена и е учила във Великобритания, е напуснала Сирия с трите си малки деца и в момента живее в Лондон. Асма е популярна като отявлена почитателка на дизайнерските лейбъли и светския живот. Британският "Те-

леграф" дори цитира висш арабски дипломат, който казва: "Очевидно нейното присъствие в Лондон може да доведе до огромно унижение за британците, ето защо тази информация не е направена публично достояние".

Насилието ескалира

Уличните протести в Сирия и насилието срещу демонстрантите не секват, а местата на сблъсъците се множат. Сирийските сили за сигурност атакуват къща след къща в опит да смажат антиправителствените настроения в крайбрежния град Баниас. Гореща точка са околностите на южния град Дара, където сирийските власти отказаха да допуснат хуманитарен екип на ООН. В понеделник сирийският президент Башар Асад е изпратил танкове и в третия по големина град Хомс. Изстрели се чуват и в предградие на Дамаск.

Въпреки това сирийски активисти призовават за протести в цялата страна в знак на солидарност с хилядите антиправителствени демонстранти, задържани от силите за сигурност. В Сирия досега по сведения на активисти са загинали над 600 души, а още 8000 са арестувани или изчезнали по време на продължаващите вече шест седмици демонстрации. **П**

8000

► души са арестувани или изчезнали по време на продължаващите вече шест седмици демонстрации

600

► души са загинали досега по данни на сирийските активисти

13

► висши сирийски държавни служители са включени в списъка на ЕС за налагане на санкции

Списък Най-нежеланите

- Първите четирима мъже в списъка са Махер ал Асад, Рами Макхлуф, Али Мамлук и Хафез Макхлуф.
- 43-годишният Махер ал Асад е по-малкият брат на президента и е командир на елитно военно подразделение. Той се посочва като "главния диригент на насилието срещу демонстрантите". Твърди се още, че е психически нестабилен и през 1999 г. е прострелял в стомаха сирийски генерал в личен спор.
- Рами Макхлуф, 41-годишен милиардер и магнат, е братовчед на президента и е единственият човек в списъка без официална връзка със службите за сигурност. Официалният вестник на ЕС твърди обаче, че той финансира насилническия режим.
- Али Мамлук е на 65 години и е високостепенен сирийски шпионин и задкулисен дипломат. През 2010 г. е пробел редица срещи на високо ниво в Лондон и Париж, за да уреди съвместни програми за обучение на служители на тайните служби. Според изтекли дипломатически документи на САЩ от февруари миналата година Мамлук е предлагал да помогне на Вашингтон в лова на терористи, а в замяна е поискал износ на авиационна техника и продажбата на луксозен джет за сирийския лидер.
- Хафез Макхлуф е де факто човек номер две в разузнавателните служби след Мамлук и според вестника на ЕС той е приближен на Махер ал Асад и координира натиска срещу протестиращите от Дамаск.

► По сведения на активисти загиналите досега в Сирия са 600 души, а още 8 хиляди са арестувани или изчезнали по време на продължаващите вече шест седмици демонстрации

СНИМКА REUTERS

Решение КЗК глоби “Кингс Табако” с 666 320 лв.

Комисията за защита на конкуренцията глоби “Кингс Табако” с 666 320 лв. заради това, че не е изпълнила предишно решение на контролния орган. КЗК се произнесе през

2010 г., че “Кингс Табако” и “Финансконсулт” ЕООД извършват заблуждаваща реклама заради надписите на билбордове “2.80 лв. промоционална цена” на цигари The King (White). Събраните данни са доказали също, че в ефира на телевизионния музикален канал “Планета ТВ” се излъчват попфолк клипове на песни, в които по явен или

скрит начин се рекламират процесните цигари в абсолютно противоречие с регламентираните забрани за реклама на такъв вид продукти. В клиповете към песните са използвани различни подходи, за да се насочи вниманието на зрителя, като в някои от тях самите изпълнители държат кутии Merilyn или пушат цигари от тях.

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

И Цветан Василев обмисля покупка на “Булгартабак”

“Кингс Табако” също остава с интерес към държавния цигарен холдинг въпреки високите критерии към потенциалните купувачи

Председателят на надзорния съвет на Корпоративна търговска банка Цветан Василев обмисля участие в започналата официално вчера процедура по приватизация на “Булгартабак”.

“Не изключвам нищо априори, но искам да се запозная в детайли с процедурата, изискванията и състоянието на самата компания”, каза за в. “Пари” Василев. Доколкото знам, ще има 100 дни, в които кандидатите ще могат да анализират и да търсят партньорства, ако преценят, че има нужда”, допълни той.

Сериозен акционер

Корпоративна търговска банка е вторият по брой притежавани акции в цигарения холдинг акционер след държавата. Банката държи 8.11% от капитала на дружеството, показват данните към консолидирания одитиран отчет на дружеството за 2010 г. КТБ се сдобил с книгата в борсова сделка в края на миналата година. Тогава банкерът Василев заяви за в. “Пари”, че акциите на “Булгартабак” са интересни като чисто финансова инвестиция и че когато бъдат обявени критериите за участие в приватизацията на държавния дял, ще прецени дали има интерес.

В играта за “Булгартабак” остават и заявите официален интерес преди седмица конкуренти и бивше поделение на държавния холдинг - “Кингс Табако”. От “Кингс Табако” се надяваха параметрите за кандидат-купувачи да бъдат променени преди обнародването им в “Държавен вестник”, но това не стана.

“Продължаваме да имаме интерес”, каза за в. “Пари” изпълнителният директор на “Кингс Табако” Бойко Качулев. “Водим преговори

с някои партньори, които участват като стратегически инвеститор”, уточни той.

Спускането за продажба на конкурсната документация за “Булгартабак” Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол даде началото на същинската част от процедурата за приватизация. Цената на документацията за участие е 5000 лв., а информационният меморандум струва 20 хил. лв. В публичния конкурс на един етап ще могат да участват стратегически и финансови инвеститори.

Стратегически изисквания

Стратегическите инвеститори трябва да имат приходи от продажба на тютюневи изделия за последните три финансови години от 1 млрд. EUR, да притежават капацитет за обработка на 12 хил. тона тютюн годишно и не по-малко от 35 млрд. къса цигари. През последната финансова година да са произвели минимум 20 млрд. къса цигари и да са обработили поне 10 хил. тона тютюн. Тези условия на практика изключват българско дружество да може да участва като стратегически инвеститор.

На заложените критерии отговарят само солидни компании като “Джапан табако интернешънъл”, корейската KT&G и “Бритиш Американ Табако”, които показаха ограничен интерес по време на подготовянето на критериите. Вчера представители на компанията за България отказаха да коментират дали при обявените условия ще участват в конкурса.

Финансов инвеститор

Възможност за участие в сделката имат и финансови инвеститори. За тях изисква-

” Не изключвам нищо априори, но искам да се запозная в детайли с процедурата, изискванията и състоянието на самата компания

Цветан Василев

нията са да управляват и/или притежават дялови участия в други дружества на обща стойност минимум 1 млрд. EUR за всяка от последните три финансови години. Задължително условие е дружествата да имат собствен капитал от поне 30 млн. EUR или неговата равностойност в левове. При обявяването на условията за кандидат-купувачите от агенцията за приватизация обявиха, че интерес към “Булгартабак” са заявили три финансови инвеститора. Кой са те и дали сред тях има български компании обаче, така и не беше обявено.

Участието като финансов инвеститор е единственият вариант и български компании да се включат в наддаването. Засега публичен интерес са проявили двама инвеститори - “Кингс Табако” и Цветан Василев. Те обаче не са съвсем непознати един на друг - наскоро притежаваната от Василев “Бромек” купи дял от фонд за земеделска земя от “Галакси Пропърти”, която пък доскоро беше регистрирана на един адрес със собственика на цигарената фирма “Сигма консултинг”. Затова остават възможностите както двамата кандидати да участват в наддаването поотделно, така и да обединят усилията си в консорциум. ■

► Цветан Василев, председател на надзорния съвет на Корпоративна търговска банка

СНИМКА БОБИТОШЕВ

АБОНИРАЙ СЕ СЕГА ЗА 1 МЕСЕЦ ЗА **Пари** ЛЕСНО И БЪРЗО **21 лв.**
тел. 02/4395853 | sales@pari.bg | www.pari.bg

Идва времето и на кривите

Биопроизводството има нужда от подкрепата на държавата и разбирането на търговците, казва търговският директор на „Гимел“ Елена Герганова

“Ръст на пазара? Да, има такъв. При нас е около 10% годишно, защото ние следваме тенденциите на европейския пазар, на който основно работим и който сега расте доста по-плавно - с до 5% годишно. Приемам обаче, че вносители и дистрибутори на биопродукти в България отчитат и много по-високи ръстове, защото за разлика от Западна Европа ние открихме този пазар наскоро.” Това споделя Елена Герганова, търговският мениджър на „Гимел“ - най-големия български производител на био зеленчуци в България и един от лидерите на европейския пазар за биокраставици и биодомати.

В последните няколко години в България за биопазара наистина се говори много, но реално той е може би около 2% от този на храните като цяло. И водещата причина за това е цената - биопродуктите са от скъпи нагоре, основно защото вносът представлява почти 90% от биопазара.

Къде са българските производители

“Гимел” са една от броящите се на пръстите на ръцете български компани-ни производители на биопродукти, които пласират и на вътрешния пазар. Не че няма производители, но те предпочитат да изнасят. Причината - малкият и несигурен пазар у нас. “За да оцелее един производител, той има нужда от сигурен пазар и го намира в Европа. Нашият е твърде несигурен”, казва Елена Герганова. Първата

биосертифицирана реколта зеленчуци на “Гимел” става факт през 2003 г. По това време в Западна Европа зелената вълна вече е в разгара си и компанията успява не само да намери своето място там, но да се превърне и в предпочитан партньор на големи търговски вериги като REWE, METRO и Marks&Spenser.

Едва в края на 2007 г. те решават да опитат да се позиционират и на вътрешния пазар. “Просто преди това ги нямаше големите търговски вериги, още по-малко специализирани магазини. Не виждах никакъв пазар за нашите продукти”, разказва Елена Герганова.

Помогат или пречат търговците

В началото “Гимел” партнират единствено с магазините “Пикадили”. Скоро обаче и другите вериги започват да се отварят към тенденцията и сега повечето от тях имат биоцандове. “Най-после и тук трайно се установи тази зелена тенденция в начина на живот, която в Европа вече е издигната в култ. Хората станаха и доста по-информирани”, казва Елена Герганова.

Но търговците у нас сякаш още не са така отворени като западните си колеги. За това говори например казусът с кривите краставици. Въпреки че ЕК отмени изискването зеленчуците да бъдат с идеална форма и кривите краставици бяха реабилитирани, нашите търговци отказват да ги приемат с мотив, че потребители-

► В Европа биопроизводството е златната част на селското стопанство и държавите дават мило и драго за биопроизводителите - колкото повече, толкова по-добре за икономиката, казва търговският директор на „Гимел“ Елена Герганова

” Ако един производител няма сигурен пазар, той няма как да оцелее. Европа е такъв пазар, затова и нашите производители го избират. В България пазарът е несигурен, неспокоен. Все още има и някакво неразбиране и липса на подкрепа от страна на търговските обекти. Има нужда и от държавна помощ за сектора

Елена Герганова, търговски директор на “Гимел”

те не ги искат. “Нямаме никакъв проблем да ги продаваме в Германия например. Но от години не мога да убедя българските търговци, че кривите краставици са неизбежни - в биоzemеделието продуктите никога нямат свършен вид, защото се отглеждат по естествен начин”, казва търговският директор на “Гимел”. Затова и сега компанията подбира за вътрешния пазар само правите краставици.

Кога ще стане по-евтино

Принципно биоzemеделието е по-скъпо от конвенционалното, а оттам и самите продукти. Но не и в пъти. В момента “Гимел” например успява да продава на съвсем конкурентни цени - във веригите биокраставиците се продават от 79 до 99 ст. за бройка. Проблемът с цените идва най-вече от вноса. “По моите наблюдения вносните продукти у нас се продават на много по-високи цени, отколкото в страните, в които са произведени”, обяснява Герганова. Освен добавената стойност от транс-

360

►тира годишно е износът на биопродукция от “Гимел” към европейския пазар

5

►до 7 процента от продукцията на компанията са насочени към вътрешния пазар

7%

►приблизително е годишният ръст на продажбите на компанията

порта сякаш е в повечко и желанието на вносители и търговци да осребрят тази “бутиковост”, с която все още се ползват биопродуктите у нас. “Ако повече български производители се обърнат към вътрешния пазар, ценовата ситуация ще е съвсем друга”, убедена е тя.

И малко помощ

А за това е добре още да помогне и държавата. “На Запад биопроизводството е абсолютен приоритет и държавите правят всичко възможно да насърчат тези производители, но също така работят активно и за повишаването на информираността на потребителите. Има какво да се направи тук в това отношение”, разказва още Герганова. Изводът е, че истинският бум на биопазара у нас вероятно предстои и той ще дойде, когато трите съставки намерят баланс - по-активна държавна подкрепа, повече разбиране от търговците, а производителите да припознаят и родния пазар. Тогава и цените ще са други.

Ани Когжаиванова

КРАСТАВИЦИ

” В европейски мащаб ръстът на биопазара е не повече от 5% годишно. В България е доста по-голям, защото тук нещата се случват със забавяне и натрупване. Просто веригите магазини наскоро се отвориха за биопродуктите и сега има подем

Елена Герзанова,
търговски директор на "Гимел"

Кратка история

“Гимел”

■ Кой?

Създадена през 1995 г. фирма “Гимел” е една от най-големите компании за производство на оранжерийни краставици и домати в България. Фирмата разполага с четири оранжерийни комплекса, с обща покрита площ 56 ха - в с. Звъничево, област Пазарджик, в гр. Левски, област Плевен, и в гр. Мартен, област Русе.

■ Кога?

Зеленчуци по методите на биологичното производство в оранжерии на компанията започват да се отглеждат през 2001 г., а през 2003 г. излиза и първата сертифицирана продукция. На българския пазар фирмата продава от края на 2007 г.

■ Какво?

Днес компанията е сред основните доставчици на биооранжерийни зеленчуци за Европа. Произвеждат се не само домати и краставици, но също така и чушки, дини, тиквички, лук, салати, моркови и други зеленчуци. Най-новите попълнения в биопортфолиото пък е бейби спанак и босилек. “Гимел” разполага и със специално създаден манипулационен цех, където пакетирането на биологичната продукция се извършва по европейските стандарти и изисквания за качество.

■ Къде в Европа?

Биопродуктите на “Гимел” се търгуват в мрежата магазини на германските концерни REWE, METRO и EDEKA, във веригите Marks&Spencer и Sainsbury's в Англия и в т.нар. Healthy Shops в Холандия и страните от Скандинавието. Биозеленчуците се предлагат дори и в известния елитен лондонски магазин Harrods.

■ Къде у нас?

В България “Гимел” предлага продукцията си от 2007 г. Нейни партньори от търговската мрежа са почти всички големи вериги, както и специализираните магазини “Балев Био”, “Слънце&Луна”, “Биомаг” и др.

Продажбите на нови автомобили продължават да се увеличават

Ръстът при леките коли достигна 21% в края на април

Продажбите на нови автомобили продължава да се възстановява ускорено, показват данните на Асоциацията на автомобилните производители и техните оторизирани представители в България. В края на април 2011 г. у нас са продадени общо 6911 леки коли, мотоциклети и тежкотоварни автомобили, което представлява 24% ръст в сравнение с данните на асоциацията за същия период на миналата година. Април се превръща в най-добрия месец за търговците от началото на годината с реализирани сделки за 2023 превозни средства. Най-силен ръст за четирите месеца на годината отчитат леките коли. Техният пазар нараства с 21%. Според бранд мениджъра на “Тойота Балканс” Иван Антров обаче е лесно да се реализира ръст на база на изключително слабата и тежка 2010 г.

Расте обаче не само пазарът на леки автомобили. Данни-

те на асоциацията показват, че раздвижването при автобусите и камионите също е осезаемо. В този сегмент ръстът е над 100%, като бройката на продадените превозни средства достига 416 за края на април тази година спрямо 208 за същия период на 2010 г. Мотоциклетите отчитат 39% скок за

същия период.

Отбелязаният през април ръст на целия пазар на автомобили е шести пореден. Тенденцията започна през ноември 2010 г., когато беше сложена точка на серията понижения в продажбите, продължила две години.

Ивана Петрова

ОЧАКВАЙТЕ

30 МАЙ
2011

02 / 4395 855 • events.pari.bg • events@pari.bg

Пари

BONNIER
Business Press International

Oriens

С подкрепата на:

Microsoft

AIRFRANCE

Медийни партньори:

NOVA
TELEVISION

DarikFinance.bg

SeeNews
know how to See

РАДЕЯ
БЪЛГАРСКА РЕКЛАМА

Голямото гръцко падане на еврото

Опитите на европейските политици да успокоят пазарите, че проблемите на Гърция ще се разрешат в рамките на еврозоната, не спират поевтиняването на единната валута

Издадено в криза през последните 3 дни, еврото продължи да поевтинява и вчера въпреки рекордната активност с коментари от висши представители на Европейската централна банка, целящи да успокоят пазарите за гръцката криза.

За няколко часа ефекта на т.нар. "вербална намеса" изпробваха членът на съвета на директорите на Европейската централна банка Юрген Щарк, както и други двама функционери - Лоренцо Бини Смаги и Евалд Новотни.

"Евентуално реструктуриране на дълга на Гърция няма да разреши гръцките дългови проблеми, с които страната трябва да се справи", каза Юрген Щарк. Бини Смаги пък заяви, че "реструктурирането на гръцкия дълг е политическо самоубийство", допълвайки, че за него "това е структурна криза".

Има, няма ефект

И докато висшите европейски чиновници правеха опит да успокоят трейдърите, че стабилността на еврозоната е гарантирана, еврото се обезцени спрямо долара до 1.4254 EUR/USD. Малко след това единната валута се върна на нивата от 1.4346, на които започна денят. Освен срещу долара еврото се обезцени и спрямо йената, достигайки 6-седмично дъно при 115.01 EUR/JPY. Конкретна причина за оттеглянето на инвеститорите от еврото стана понижението на кредитния рейтинг на Гърция от страна на Standard&Poor's. Спекулациите, че страната ще се нуждае от допълнителна помощ, за да преодолее бюджетния си дефицит, започнаха още в края на миналата седмица.

Малко спекулации

Заговори се, че Гърция сега очаква нова финансова помощ за около 60 млрд.

EUR, за да може страната да покрие своите финансови нужди през 2012 и 2013 г. Новият пакет има за цел да покрие заложените в предишната програма гръцки заеми за около 27 млрд. EUR за 2012 г. и още 32 млрд. EUR финансова помощ за 2013 г. Въпреки че тези спекулации бяха моментално опровергани от гръцкото финансово министерство, една евентуална подобна допълнителна финансова помощ независимо от нейния обем би отблъснала инвеститорите от единната валута.

Резервирана Германия

Германският канцлер Ангела Меркел отказа да се ангажира с по-голяма помощ за Гърция, като вчера заяви, че все още е твърде рано да се прецени дали гръцкото правителство ще се нуждае от повече финансова помощ за преодоляване на кризата

с дълга.

"Първо трябва да се види какво е реалното състояние. Само тогава може да се каже какво трябва да се направи", заяви лаконично Меркел пред репортери в Берлин.

Докато Гърция и Германия твърдо отхвърлиха слухове за предстоящо отделение на южната държава от еврозоната, пазарите останаха обезпокоени относно устойчивостта на спасителния план за задлъжнялата държава и евентуалното реструктуриране на нейния дълг. "Ситуацията е аналогична с това, което се случи преди година, и ако вярваме, че пазарите имат памет, можем да прогнозираме, че спадът при EUR/USD ще продължи, а доларът ще си върне предимството през следващите месеци", коментира Петър Кръстев от ИП "БенчМарк Финанс" АД.

Мирослав Иванов

Преструктурирането на гръцкия дълг е политическо самоубийство

Лоренцо Бини Смаги, член на съвета на директорите на Европейската централна банка

Гърция трябва да се заеме предимно със структурните проблеми и да постави в ред своя бюджет

Юрген Щарк, член на съвета на директорите на Европейската централна банка

Малко успокоение

Вчера се проведе аукцион за нови 182-дневни гръцки дългови облигации в размер на 1.25 млрд. EUR. Резултатите от него показаха силно търсене на

облигациите, което пък леко понижи напрежението на дълговите пазари. Тързът обаче не оказа подкрепа върху еврото поради високата лихва и ниското ниво на покритие, при който беше изцяло записан.

Недоверието на инвеститорите в еврото продължава да се засилва въпреки опитите на политиците в Европа да потушат спекулациите, че Гърция има нужда от още средства, за да не фалира

СНИМКА BLOOMBERG

Спекулата диктува пазара

Еврото се срива на валутните пазари, като за последните 3 търговски сесии отчете понижението от 4.5%. Въпреки че спекулациите за евентуално излизане на Гърция от еврозоната бяха опровергани от редица политици, пазарите останаха скептично настроени към дълговите проблеми на страната. S&P понижи дългосрочния кредитен рейтинг на Гърция до "B" от "BB-" и краткосрочния рейтинг до "C", запазвайки "негатив-

Красимир Стефанов, Финансова къща "Логос-ТМ"

ни перспективи".

Не закъсня и реакцията на ЕЦБ, като редица членове на банката изказаха своите мнения за случващото се с Гърция. Юрген Щарк каза, че "евентуално реструктуриране на дълга на Гърция няма да разреши гръцките

дългови проблеми, с които страната трябва да се справи". Според него "Гърция трябва да се заеме предимно със структурните проблеми и да постави в ред своя бюджет".

Евалд Новотни също подкрепи общото мнение на банката, като каза, че "първоначалната задача на Гърция е да въведе ред във финансовата си система и да избегне реструктуриране на дълга си".

Гръцкото дежа ви потопи еврото

Темата за огромните бюджетни дефицити в еврозоната остана на заден план през последните месеци. В края на миналата седмица обаче Гърция даде повод за нови страхове и спекулации, след като съобщи за намерението си да поиска допълнителна финансова помощ. Новината беше центърът, около който се промениха инвеститорските настроения, и стана мотив за масово прибиране на еври печалби. Пренасочването на инвеститорския

Петър Кръстев, дилър "Международни финансови пазари", ИП "БенчМарк Финанс" АД

интерес към щатския долар прекъсна дългосрочния възходящ тренд при EUR/USD.

Всъщност подобна реакция на валутния пазар не се наблюдава за първи път. Само преди година стабилността на еврото беше подложена на съмнение, след като първо Атина

сигнализира за проблеми с бюджетния дефицит.

Днес ситуацията е аналогична и ако вярваме, че пазарите имат памет, можем да прогнозираме, че спадът при EUR/USD ще продължи, а доларът ще си върне предимството през следващите месеци. Ситуацията за еврозоната е усложнена от факта, че обемът на външния дълг на Гърция вече подмина 140% от брутният ѝ вътрешен продукт за миналата година.

Microsoft купи Skype за 8.5 млрд. USD

Сделката е най-голямото придобиване в 36-годишната история на ИТ гиганта, който традиционно избягва големите изкупувания

Технологичният гигант Microsoft придоби компанията за интернет комуникации Skype Technologies за 8.5 млрд. USD в брой. Сделката е един от най-агресивните му ходове досега за навлизане във все по-взаимосвързаните светове на комуникациите, информацията и забавлението. Консултантите на Skype по сделката са били Goldman Sachs и JPMorgan Chase, докато Microsoft не е използвал финансови съветници. През август миналата година Skype подаде документи за излизане на борсата, но плановете на компанията за първично публично предлагане бяха временно замразени при идването на новия главен изпълнителен директор Тони Бейтс. Компанията очакваше да събере близо 1 млрд. USD чрез предлагането си. Базирания в Люксембург фирма водеше наскоро разговори и с други потенциални купувачи или партньори, включително Facebook, Google и Cisco Systems.

Най-голямата покупка
Придобиването на Skype -

услуга, свързваща милиони потребители по цял свят чрез онлайн чат, гласови и видеокомуникации, ще даде на Microsoft разпознаваемо име в интернет в момент, когато корпорацията се опитва да засили позициите си на потребителския пазар. Компанията от Редмънт инвестира сериозно в маркетинга и подобряването на технологията на своята интернет търсачка Bing, но въпреки успехите през последните години в тази област Microsoft все още отстъпва на Google, който държи около 65% от американския пазар на интернет търсене. Сделката е най-голямото придобиване в 36-годишната история на Microsoft, която традиционно избягва големите изкупувания. През 2007 г. корпорацията плати около 6 млрд. USD за фирмата за онлайн реклами aQuantive, като много бивши и настоящи директори в компанията смятат, че са платили прекалено много. Преди три години Microsoft неочаквано предложи 48 млрд. USD за Yahoo. Сделката обаче пропадна и в момента Yahoo се оценява на два пъти по-малка стойност.

Бойни полета

Главният изпълнителен директор на Microsoft Стив Балмър казва, че вижда интернет като важно бойно поле за

компанията си, която все още получава голямата част от приходите си от софтуерните системи Windows и Office. Инвеститорите стават все по-притеснени за способностите на Microsoft да продължи растежа в тези две области, тъй като конкурентни предложения от Apple и Google свиват печалбите. Подразделението, стоящо зад извънредно печелившия Office пакет, също така разработва продукт, наречен Lync. Той свързва в едно електронна поща, чат и гласови комуникации, така че Skype може лесно да се впише в този ансамбъл. Услугата може да изиграе роля и в опитите на Microsoft да засили позициите си на мобилния пазар, където изостава сериозно от Apple и Google. Миналата година корпорацията пусна нова операционна система за смартфони, наречена Windows Phone 7, която, макар и добре приета от технологични експерти, все още не успява да подобри пазарния дял на компанията.

Затругнения

Въпреки че има обещаващо бъдеще, миналото на Skype като стабилен бизнес е противоречиво. Компанията е произвела малко нетни печалби за осемте години, откакто съществува. Миналата година тя отчете приход от 860 млн. USD и 264 млн. USD оперативна печалба, което все пак я оставя на загуба от 7 млн. USD. Компанията има и 686 млн. USD дългосрочни дългове. Microsoft също трябва да внимава със сделката, тъй като интегрирането на Skype в мобилните телефони с тяхната операционна система може да ги скара с телекомуникационните оператори, а тяхната подкрепа е жизненоважна. Програмата Skype използва технология, наречена "глас през интернет протокол" (VoIP), която третира обажданятия като данни, подобно на e-mail съобщенията, а не като традиционна телефонна мрежа. Услугата би позволила на потребителите да осъществяват евтини телефонни разговори от мобилните си телефони през интернет, заобикаляйки плащането на сметки на телекомите.

Пламен Димитров

Минали успехи

Безплатните разговори направиха Skype популярен

► Като фирма Skype е създадена през 2003 г. от шведа Никлас Зенстрьом и датчанина Янус Фриис.
► Двамата са известни и със своята услуга за споделяне на музика Kazaa, която често се асоциира с пиратство.
► В началото Skype е популярен предимно сред технологичните специалисти, но впоследствие придобива широка известност благодарение на възможностите за безплатни или евтини телефонни разговори, които предлага

и които са особено привлекателни за международни обаждания.

► През 2005 г. компанията е купена от онлайн аукционна eBay за 2.6 млрд. USD и се разглежда като експеримент.
► Идеята на eBay е провадачите и купувачите, които търгуват на сайта, да използват Skype, за да уточняват потенциални транзакции.
► Това обаче не се случва и експериментът се оказва неуспешен, поради което eBay се отказва от Skype през 2009 г., продавайки 70% от компанията на група технологични инвеститори, включително Silver Lake Partners, Index Ventures и Canada Pension Plan Investment Board.

663

► милиона са потребителите на компанията за интернет комуникации Skype

► Основателят на ИТ гиганта Microsoft Бил Геймс спечели награварата в награването за Skype

СНИМКА BLOOMBERG

Ползи и рискове за Microsoft от сделката

► Може да засили позициите си на мобилния пазар, където изостава от Apple и Google
► Ще си спечели разпознаваемо име в интернет в момент, когато се опитва да засили позициите си на потребителския пазар

► Въпреки генерираните приходи от 860 млн. USD през миналата година Skype отчете 7 млн. USD загуба
► Microsoft може да си спечели врагове сред телекомите заради интегрирането на Skype в мобилните телефони с операционната система на ИТ гиганта

Пари **BONNIER**
Business Press International

Очаквайте на 31 май списание

БАНКИ И ФИНАНСИ

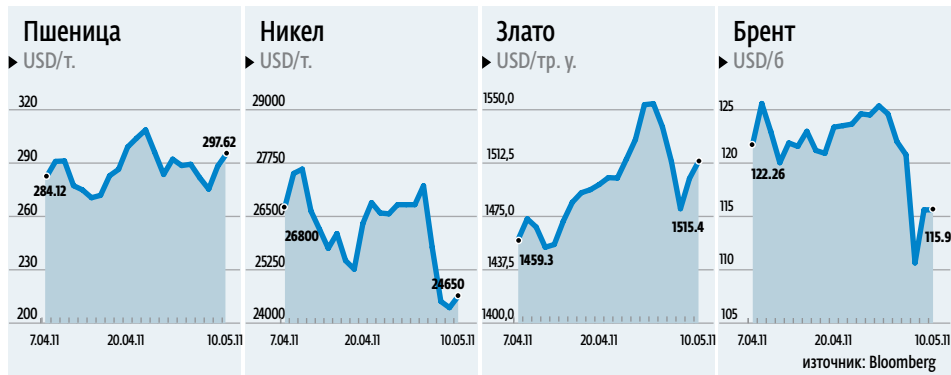
ТЕМИ

- БЪДЕЩЕТО НА БАНКИРАНЕТО • ИКОНОМИКАТА НА БЪЛГАРИЯ ПРЕЗ 2011 Г.
- ЖЕНИ VS. МЪЖЕ БАНКЕРИ • ЕБВР И КРЕДИТНИТЕ ЛИНИИ ЗА БЪЛГАРИЯ
- БАНКИТЕ И ТЕХНОЛОГИИТЕ • КОЛКО СТРУВА КРИЗАТА НА ПЕНСИОННИТЕ ФОНДОВЕ? • ТЕНДЕНЦИИ В БИЗНЕСЪТ НА ЛИЗИНГОВИТЕ КОМПАНИИ
- ПОТЕНЦИАЛЪТ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИТЕ КОМПАНИИ

Заявете вашата реклама до 13 май на тел. 4395856, 0882220065, denica.zareva@pari.bg

16 ПАЗАРИ

Курсове за митнически оценки

Валута	Код	За	Стойност
Currency	Code	For	Rate
АВСТРАЛИЙСКИ ДОЛАР	AUD	1	1,3964
БРАЗИЛСКИ РЕАЛ	BRL	10	8,3167
КАНАДСКИ ДОЛАР	CAD	1	1,4081
ШВЕЙЦАРСКИ ФРАНК	CHF	1	1,5345
КИТАЙСКИ РЕНМИНБИ ЮАН	CNY	10	2,1114
ЧЕШКА КРОНА	CZK	100	8,0101
ДАТСКА КРОНА	DKK	10	2,6227
БРИТАНСКА ЛИРА	GBP	1	2,2483
ХОНГКОНГСКИ ДОЛАР	HKD	10	1,7750
ХЪРВАТСКА КУНА	HRK	10	2,6491
УНГАРСКИ ФОРИНТ	HUF	1000	2,2546
ИНДОНЕЗИЙСКА РУПИЯ	IDR	10000	1,5885
ИЗРАЕЛСКИ ШЕКЕЛ	ILS	10	3,9078
ИНДИЙСКА РУПИЯ	INR	100	3,0853
ЯПОНСКА ЙЕНА	JPY	100	1,7093
ЮЖНОКОРЕЙСКИ ВОН	KRW	1000	1,2297
ЛИТОВСКИ ЛИТАС	LTL	10	5,6645
ЛАТВИЙСКИ ЛАТ	LVL	1	2,7594
МЕКСИКАНСКО ПЕСО	MXN	10	1,1529
МАЛАЙЗИЙСКИ РИНГИТ	MYR	10	4,5682
НОРВЕЖСКА КРОНА	NOK	10	2,4786
НОВОЗЕЛАНДСКИ ДОЛАР	NZD	1	1,0242
ФИЛИПИНСКО ПЕСО	PHP	100	3,1883
ПОЛСКА ЗЛОТА	PLN	10	4,8400
НОВА РУМЪНСКА ЛЕЯ	RON	100	4,7512
РУСКА РУБЛА	RUB	100	4,8856
ШВЕДСКА КРОНА	SEK	10	2,1899
СИНГАПУРСКИ ДОЛАР	SGD	1	1,0936
ТАЙЛАНДСКИ БАТ	THB	100	4,5693
ТУРСКА ЛИРА	TRY	10	8,8813
ЩАТСКИ ДОЛАР	USD	1	1,3836
ЮЖНОАФРИКАНСКИ РАНД	ZAR	10	1,9999
ЕВРО	EUR	1	1,9558

Валутният курс за митнически цели е курсът на БНБ определен в предпоследната сряда от месеца и публикуван този или на следващия ден, който се използва през следващия календарен месец, освен ако не бъде заменен от курса определен по чл. 91 от ППЗМ. Курсовете са валидни до 24.00 часа на 31.05.2011 г.

Курсове на чуждестранни валути

Валута	Код	За	Стойност	Разлика
Currency	Code	For	Rate	Difference
ЕВРО	EUR	1	1,96	0
АВСТРАЛИЙСКИ ДОЛАР	AUD	1	1,47110	0,01033
БРАЗИЛСКИ РЕАЛ	BRL	10	8,45289	0,01058
КАНАДСКИ ДОЛАР	CAD	1	1,41963	0,01094
ШВЕЙЦАРСКИ ФРАНК	CHF	1	1,55200	0,00185
КИТАЙСКИ РЕНМИНБИ ЮАН	CNY	10	2,09812	0,00623
ЧЕШКА КРОНА	CZK	100	8,07294	-0,01703
ДАТСКА КРОНА	DKK	10	2,62306	0,00025
БРИТАНСКА ЛИРА	GBP	1	2,22785	0,00342
ХОНГКОНГСКИ ДОЛАР	HKD	10	1,75261	0,00479
ХЪРВАТСКА КУНА	HRK	10	2,65107	0,00028
УНГАРСКИ ФОРИНТ	HUF	1000	7,41266	0,01542
ИНДОНЕЗИЙСКА РУПИЯ	IDR	10000	1,59245	0,00531
ИЗРАЕЛСКИ ШЕКЕЛ	ILS	10	3,94559	0,00223
ИНДИЙСКА РУПИЯ	INR	100	3,04367	0,00586
ИСЛАНДСКА КРОНА	ISK			0,00000
ЯПОНСКА ЙЕНА	JPY	100	1,69014	0,00814
ЮЖНОКОРЕЙСКИ ВОН	KRW	1000	1,25945	0,00372
ЛИТОВСКИ ЛИТАС	LTL	10	5,66448	0,00000
ЛАТВИЙСКИ ЛАТ	LVL	1	2,75741	0,00000
МЕКСИКАНСКО ПЕСО	MXN	10	1,17440	0,00378
МАЛАЙЗИЙСКИ РИНГИТ	MYR	10	4,55352	0,01004
НОРВЕЖСКА КРОНА	NOK	10	2,50635	0,02007
НОВОЗЕЛАНДСКИ ДОЛАР	NZD	1	1,08033	0,00446
ФИЛИПИНСКО ПЕСО	PHP	100	3,17016	0,01009
ПОЛСКА ЗЛОТА	PLN	10	4,97477	0,00859
НОВА РУМЪНСКА ЛЕЯ	RON	10	4,78338	0,01283
РУСКА РУБЛА	RUB	100	4,91044	0,01597
ШВЕДСКА КРОНА	SEK	10	2,18370	0,00550
СИНГАПУРСКИ ДОЛАР	SGD	1	1,10511	0,00336
ТАЙЛАНДСКИ БАТ	THB	100	4,51359	0,01526
НОВА ТУРСКА ЛИРА	TRY	10	8,73216	-0,07709
ЩАТСКИ ДОЛАР	USD	1	1,36219	0,00369
ЮЖНОАФРИКАНСКИ РАНД	ZAR	10	2,01653	-0,00400
ЗЛОТО (1 ТРОЙ УНЦИЯ)	XAU	1	2066,35000	22,80000

Обмения курсове на чуждестранни валути към лева за 11.05.2011 година. Тези курсове се основават на чл. 29, ал. 2 от Закона за БНБ и референтните курсове на ЕЦБ за съответния ден, и се прилагат за целите на статистическата и счетоводната отчетност.

Котировки на взаимните фондове

Фонд	Тип	Ем. сп. (млн)	ЦМ	От началото на годината (не се ангажира)	Спандартно отклонение	За последните 12 мес.	От началото на публ. продажване (ангажирана)	Начало на публ. продажване	
Авора Капитал АД	Смесен - балансиран	5,0211	5,0462	5,2129	0,98%	14,30%	1,43%	-18,83%	21.01.2008
Авора Кепитъл - балансиран	фонд в акции	7,5718	7,6097	7,8747	0,20%	12,82%	13,83%	-8,09%	23.01.2008
Авора Кепитъл - словал commodity fund	фонд в акции	10,2261	10,3795	10,6351	0,0000	0,10%	1,20%	1,38%	23.09.2009
Авора Кепитъл - сглоб. commodity Европа	фонд в акции	2,4160	2,4160	2,4160	7,94%	29,35%	1,60%	-47,48%	12.11.2007
Активна Асет Мениджмънт АД	Смесен - балансиран	2,8347	2,8347	2,8347	8,13%	25,89%	1,05%	-40,75%	12.11.2007
Астра Асет Мениджмънт АД	фонд в акции	11,7195	11,7195	11,7195	2,11%	0,11%	6,48%	6,31%	06.10.2008
Астра Кеш	фонд в акции	11,3044	11,3044	11,3044	0,0000	10,91%	5,06%	4,69%	06.10.2008
Астра Плюс	фонд в акции	10,7992	10,7992	10,7992	0,0000	6,94%	13,20%	2,84%	06.10.2008
БенчМарк Асет Мениджмънт АД	Смесен - балансиран	14,8558	14,8558	14,8558	8,55%	7,00%	10,25%	7,40%	14.12.2005
БенчМарк Фонд 1 Акции и Облигации	фонд в акции	9,1336	9,1336	9,1336	13,29%	12,09%	9,59%	-1,41%	01.03.2006
БенчМарк Фонд 2 Акции	фонд в акции	4,0408	4,0408	4,0408	-7,68%	14,39%	-25,37%	-17,08%	21.06.2006
БенчМарк Фонд 3 Сектор Недвижими Имоти	фонд в акции	8,1642	8,1642	8,1642	1,56%	12,97%	3,26%	-6,88%	05.02.2008
БенчМарк Фонд 4 Енергетика	фонд в акции	11,5121	11,5121	11,5121	2,14%	12,71%	8,12%	3,47%	05.02.2008
БенчМарк Фонд 5 ЦИЕ	фонд в акции	12,5017	12,5017	12,5017	1,90%	0,27%	6,89%	7,90%	03.06.2008
БенчМарк Фонд 6 Паричен	фонд в акции	90 2 2	90 2 2	90 2 2	наг 2 2	наг 2 2	наг 2 2	наг 2 2	наг 2 2
Болкан Капитал Мениджмънт АД	Смесен - балансиран	83,7832	83,7832	83,7832	1,31%	1,33%	1,22%	-3,64%	20.11.2006
Болкан Балансиран Капитал	фонд в акции	50,9567	50,9567	50,9567	4,40%	1,90%	1,99%	-10,01%	20.11.2006
Болкан	фонд в акции	65,4321	65,4321	65,4321	1,28%	2,60%	-12,02%	-9,64%	03.10.2007
Варчев Мениджмънт Компани ЕАД	фонд в акции	100,6912	100,6912	100,6912	2,48%	2,89%	-2,36%	-0,01%	04.01.2007
Варчев Високодоходен фонд	Смесен - балансиран	77,4333	77,4333	77,4333	-2,34%	1,31%	-7,10%	-6,82%	25.06.2007
Варчев Балансиран фонд	фонд в акции	1,35384	1,35384	1,35384	2,18%	0,64%	5,73%	5,70%	01.12.2005
ДСК Управление на Активи АД	Смесен - балансиран	1,15110	1,15110	1,15110	4,86%	4,03%	7,05%	2,56%	01.12.2005
ДСК Стандарт	фонд в облигации	0,83005	0,83005	0,83005	0,8172%	8,90%	7,90%	-3,71%	01.03.2006
ДСК Баланс	Смесен - балансиран	0,77362	0,77362	0,77362	3,03%	2,92%	6,80%	-7,68%	07.03.2008
ДСК Растек	Смесен - балансиран	1,0778	1,0778	1,0778	1,43%	0,32%	3,18%	3,40%	07.05.2009
ДСК Имоти	Смесен - балансиран	103,5375	103,5375	103,5375	3,68%	6,52%	0,98%	0,53%	07.12.2005
ДСК Евро Актив	Смесен - балансиран	106,6568	106,6568	106,6568	6,25%	-1,94%	1,15%	0,63%	06.03.2006
Елана Фонд Мениджмънт АД	фонд в облигации	88,9602	88,9602	88,9602	5,12%	9,02%	1,10%	-0,94%	20.06.2005
Елана Балансиран Евро Фонд	фонд в акции	127,8365	127,8365	127,8365	2,51%	0,32%	7,98%	7,21%	31.10.2007
Елана Балансиран Доларов Фонд	фонд в акции	95,7796	95,7796	95,7796	1,00%	1,95%	3,37%	-1,34%	01.02.2008
Елана Високодоходен Фонд	Смесен - балансиран	110,3801	110,3801	110,3801	2,12%	0,24%	5,93%	5,40%	01.07.2009
Елана Паричен Пазар	фонд в акции	103,1932	103,1932	103,1932	N/A	N/A	N/A	N/A	15.11.2010
Елана Долар Фонд	фонд в акции	5,2454	5,2454	5,2454	7,82%	8,85%	8,40%	5,42%	08.07.1999
Елана Еврофонд	фонд в акции	1,0916	1,0916	1,0916	15,25%	14,53%	9,08%	4,09%	01.06.2009
Елана Глобален Фонд Акции	фонд в акции	1,0835	1,0835	1,0835	1,0781	1,0781	1,0781	1,0781	1,0781
Елана Златен Лев Капитал АД	фонд в акции	1,0781	1,0781	1,0781	15,25%	14,53%	9,08%	4,09%	01.06.2009
Елана Златен Лев Индекс 30	фонд в акции	1,0781	1,0781	1,0781	15,25%	14,53%	9,08%	4,09%	01.06.2009
Елана Златен Лев Индекс 50	фонд в акции	1,0781	1,0781	1,0781	15,25%	14,53%	9,08%	4,09%	01.06.2009
Елана Златен Лев Индекс 100	фонд в акции	1,0781	1,0781	1,0781	15,25%	14,53%	9,08%	4,09%	01.06.2009
Елана Златен Лев Индекс 200	фонд в акции	1,0781	1,0781	1,0781	15,25%	14,53%	9,08%	4,09%	01.06.2009
Елана Златен Лев Индекс 300	фонд в акции	1,0781	1,0781	1,0781	15,25%	14,53%	9,08%	4,09%	01.06.2009
Елана Златен Лев Индекс 400	фонд в акции	1,0781	1,0781	1,0781	15,25%	14,53%	9,08%	4,09%	01.06.2009
Елана Златен Лев Индекс 500	фонд в акции	1,0781	1,0781	1,0781	15,25%	14,53%	9,08%	4,09%	01.06.2009
Елана Златен Лев Индекс 600	фонд в акции	1,0781	1,0781	1,0781	15,25%	14,53%	9,08%	4,09%	01.06.2009
Елана Златен Лев Индекс 700	фонд в акции	1,0781	1,0781	1,0781	15,25%	14,53%	9,08%	4,09%	01.06.2009
Елана Златен Лев Индекс 800	фонд в акции	1,0781	1,0781	1,0781	15,25%	14,53%	9,08%	4,09%	01.06.2009
Елана Златен Лев Индекс 900	фонд в акции	1,0781	1,0781	1,0781	15,25%	14,53%	9,08%	4,09%	01.06.2009
Елана Златен Лев Индекс 1000	фонд в акции	1,0781	1,0781	1,0781	15,25%	14,53%	9,08%	4,09%	01.06.2009
Елана Златен Лев Индекс 1100	фонд в акции	1,0781	1,0781	1,0781	15,25%	14,53%	9,08%	4,09%	01.06.2009
Елана Златен Лев Индекс 1200	фонд в акции	1,0781	1,0781	1,0781	15,25%	14,53%	9,08%	4,09%	01.06.2009
Елана Златен Лев Индекс 1300	фонд в акции	1,0781	1,0781	1,0781	15,25%	14,53%	9,08%	4,09%	01.06.2009
Елана Златен Лев Индекс 1400	фонд в акции	1,0781	1,0781	1,0781	15,25%	14,53%	9,08%	4,09%	01.06.2009
Елана Златен Лев Индекс 1500	фонд в акции	1,0781	1,0781	1,0781	15,25%	14,53%	9,08%	4,09%	01.06.2009
Елана Златен Лев Индекс 1600	фонд в акции	1,0781	1,0781	1,0781	15,25%	14,53%	9,08%	4,09%	01.06.2009
Елана Златен Лев Индекс 1700	фонд в акции	1,0781	1,0781	1,0781	15,25%	14,53%	9,08%	4,09%	01.06.2009
Елана Златен Лев Индекс 1800	фонд в акции	1,0781	1,0781	1,0781	15,25%	14,53%	9,08%	4,09%	01.06.2009
Елана Златен Лев Индекс 1900	фонд в акции	1,0781	1,0781	1,0781	15,25%	14,53%	9,08%	4,09%	01.06.2009
Елана Златен Лев Индекс 2000	фонд в акции	1,0781	1,0781	1,0781	15,25%	14,53%	9,08%	4,09%	01.06.2009
Елана Златен Лев Индекс 2100	фонд в акции	1,0781	1,0781	1,0781	15,25%	14,53%	9,08%	4,09%	01.06.2009
Елана Златен Лев Индекс 2200	фонд в акции	1,0781	1,0781	1,0781	15,25%	14,53%	9,08%	4,09%	01.06.2009
Елана Златен Лев Индекс 2300	фонд в акции	1,0781	1,0781	1,0781	15,25%	14,53%	9,08%	4,09%	01.06.2009
Елана Златен Лев Индекс 2400	фонд в акции	1,0781	1,0781						

Регионални индекси

Водещият индекс на БФБ отчете леко повишение

Sofix: 441.97▲ **+0.30%**

Повишение за македонския бенчмарк

МВПО: 2 547.71▲ **+0.27%**

Сръбският индекс отново се оцвети в червено

BELEX15: 733.73▼ **-0.70%****Цифра на деня****Компенсационни бонове****150 963**

► поименни компенсационни бонове преминаха през фондовата борса, като бяха сред най-ликвидните книжа

Световни индекси

Сесията завърши с ръст за германския индекс

DAX: 7 501.52▲ **+1.23%**

Индексът на борсата в Ню Йорк поскъпна на минимално

Dow Jones: 12 733.61▲ **+0.39%**

Водещият измерител в Токио отчете ръст

Nikkei225: 9 818.6▲ **+0.25****Спаг****Henkel****1.80%**

► се понижиха акциите на водещата германска химическа компания Henkel. Цената на книгата достигна 48.47 EUR за акция

Поскъпване**Inflneon****3.04%**

► поскъпнаха акциите на технологичната компания Inflneon до 8.24 EUR за ценна книжа

Житото продължава да поскъпва заради лошото време

Все още не е късно посевете да се възстановят, успокояват анализатори

По-малко от година, след като най-тежката суша от цяло поколение унищожил една трета от посевите на жито в Русия и изпрати цените на храните към нови върхове, лошо време разваля и полята от Северна Америка през Европа до Азия. Засяването на царевича в САЩ, най-големия производител в света, върви два пъти по-бавно от миналата година поради обилните дъждове. От Канада съобщават, че полетата са толкова кални, че са засети само 3% от семената, сравнено с нормално равнище 40% за този сезон. По същото време сушата остави посевите от жито в Канзас в най-лошото им състояние от 1996 г. насам, а липсата на валежи

заплашва и растенията във Франция, Западна Австралия и Китай.

Високи цени на храните

Въпреки че сезонът за сеене е все още в началото си в Северното полукълбо, фючърсите на царевича почти се удвоиха през последната година, докато резервите в САЩ достигнаха най-ниските си равнища от 15 години насам. Организацията на обединените нации каза, че глобалните цени на храните са се покачили през април за девети пореден път за 10 месеца, а високите разходи за стоки накараха производители на храни като General Mills и McDonald's да увеличат цените за потребителите.

Надежда

Все още не е късно посевете да се възстановят. До 8 май в САЩ са били засети около 40% от царевича, сравнено с 13% седмица по-рано. В Айова,

най-големия производител, са засети 69% от площите. Освен това растящите цени карат фермерите да сеят повече. Според изчисления на Международния съвет по зърнени продукти глобалното производство на жито ще се повиши с 3.4% през тази година, достигайки 672 млн. т. Миналата година най-сериозната суша от 50 години принуди Русия, в миналото втората по големина на производството страна, да забрани износа на зърнени стоки поне до 1 юли, изпращайки фючърсите на житото в Чикаго до най-високите им нива от август 2008 г. ■

672

► млн. т може да достигне световното производство на жито за 2011 г.

► Според изчисления на Международния съвет по зърнени продукти глобалното производство на жито ще се повиши с 3.4% през тази година

СНИМКИ BLOOMBERG

Нагоре

► Златото и среброто се покачиха за трети пореден ден в Ню Йорк, след като опасения за европейската дългова криза увеличиха търсенето на алтернативни инвестиции. Намалването на кредитния рейтинг на Гърция от Standard&Poor's за четвърти път от април 2010 г. запали наново страховете за ескариране на кризата

Петролът поевтиня поради големите резерви на САЩ

Собствениците на стоковата борса в Ню Йорк нанесоха промени в правилата за търговия

Цената на суровия петрол поевтиня на борсата в Ню Йорк поради спекулации, че запасите в САЩ са достигнали до почти най-високото си ниво от две години. Друга причина беше повишението на маржовете за търговия от страна на CME Group, собствениците на борсата Нутех. Петролът падна с 2.4%, след като борсата увеличи размера на средствата, които търговците трябва да държат, за да могат да търгуват с някои видове горива.

Суровият петрол за доставка през юни спадна с 1.32 USD, или 1.3%, до 101.23 USD за барел на стоковата борса в Ню Йорк. Фючърсите се покачиха с 5.5% до 102.55 USD вчера, най-големият скок от 22 февруари.

CME Group от своя страна увеличи маржовете за търговия със суров петрол до 8438 USD за контракт от 6750 USD, като новите правила влязоха в сила след края на търговията вчера. Маржовете за гориво за отопление се покачиха до 8438 USD от 6413 USD, а за бензин от 7763 USD до 9450 USD. Миналата седмица групата увеличи маржовете и на среброто, избутвайки спекулантите от пазара. ■

ТЪРГОВСКИЯТ ИЗЛИШЪК ДОСТИГНА 92 МЛН. ЛВ. ПРЕЗ ПЪРВОТО ТРИМЕСЕЧИЕ

Основният двигател на износа през първите три месеца са били горивата и суровините

Търговското салдо на България през първото тримесечие на тази година показва излишък в размер на 92 млн. лв. според предварителните данни на На-

ционалният статистически институт (НСИ). За сравнение година по-рано страната ни е отчела дефицит на стойност 1.11 млрд. лв. През първите три месеца стоките, изнесени за трети страни и ЕС, са за 9.3 млрд. лв., което е ръст от 55.6% на годишна база. В същото време в България са влезли продукти за 9.8 млрд. лв., като увеличението е по-

скромно - 29.9%.

По групи стоки

Най-голям ръст на износа през първите три месеца на 2011 г. в сравнение със същия период на предходната година има при горивата, маслата и подобни продукти, преработените суровини и ишлема. Спад обаче има при износа на готови продукти.

За трети страни

През отчетния период за трети страни България е изнесла с 55.9% повече стоки, като общата им стойност достига 3.7 млрд. лв. Основните търговски партньори на България са Турция, Русия, Сърбия, Македония и Китай, които формират 49.1% от износа за трети страни.

При вноса също е отчетено повишение от 40.1%.

В стойностно изражение от трети страни у нас са влезли стоки за 4.1 млрд. лв. Най-голямо увеличение има при вноса от Казахстан, Обединените арабски емирства, ЮАР, Бразилия, Сингапур и Египет. В стойностно изражение обаче обемът на вноса е най-голям от Русия, Турция, Украйна, Норвегия и Македония. От

трети страни България е увеличила през периода вноса на горива и необработени сурови материали, негодни за консумация.

След елиминиране на разходите за транспорт и застраховки при вноса външотърговското салдо на България с трети страни за периода януари - март 2011 г. е отрицателно и възлиза на 163.5 млн. лв. □

► През първите три месеца на годината в България са влезли стоки за 9.8 млрд. лв.

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

9.3

► млрд. лв. е стойността на стоките, напуснали България през периода януари - март 2011 г.

55.6%

► е нараснал износът на България през третото тримесечие на годината

49.1%

► от износа към трети страни са насочени към Турция, Русия, Сърбия, Македония и Китай

Нагласите на потребителите за икономиката остават негативни

Показателят, измерващ потребителското доверие, е намалял с 3.1 пункта през април

Общият показател на доверието на потребителите намалява с 3.1 пункта през април спрямо първия месец на годината, показват данните на Националния статистически институт (НСИ). Оценката на потребителите за настоящото развитие на икономическата ситуация в страната през последните дванадесет месеца е по-неблагоприятна - 7.2 пункта намаление за първите четири месеца от началото на годината.

Потребителите остават песимисти за икономиката и през следващите 12 месеца, като показателят отчита 4.4 пункта спад. Очакванията промени във финансовото състояние на домакинствата през следващите дванадесет месеца са също в посока на влошаване - с 5.9 пункта намаление на балансовия показател.

Очаквания за ръст на инфлацията

През април тревожни остават усещанията на потребителите по отношение на

повишаването на потребителските цени. Оценката им за "инфлацията през последните дванадесет месеца" е с 14 пункта по-висока стойност. Инфлационните очаквания се запазват и за следващите дванадесет месеца - с 3.4 пункта увеличение.

Още съкращения на персонала

По отношение на безработицата преобладаващи са очакванията за ново съкращаване на персонал и през следващите дванадесет месеца.

Настоящата икономическа ситуация в страната продължава да се оценява от по-голямата част от потребителите като неблагоприятна за спестяване, а и очакванията им за възможността да заделят средства през следващите дванадесет месеца се влошават.

Слабо позитивно

Леко подобрение от началото на годината е отчетено единствено при готовността на потребителите да правят разходи за покупка на предмети за дълготрайна употреба. За следващите 12 месеца обаче нагласите са по-резервирани към придобиване или построяване на жилища и покупка на кола. □

► Потребителите запазват очакванията си за ръст на инфлацията през следващите 12 месеца

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

На свое заседание от 10.05.2011 год. СД на **Елана Фонд Мениджмънт АД**, взе решение да спре временно продажбата и обратното изкупуване на дялове, издавани от организирани и управлявани от дружеството договорни фондове ДФ Елана Балансиран Евро Фонд; ДФ Елана Балансиран \$ Фонд; ДФ Елана Фонд Паричен Пазар; ДФ Елана Долар Фонд; ДФ Елана Еврофонд и ДФ Елана Глобален Фонд Акции на 28 Май 2011 год. Продажбата и обратното изкупуване на дялове ще бъде възобновено, считано от 30.05.2011 год.

Решението за временно спиране на продажбата и обратното изкупуване на дялове, бе взето във връзка с това, че съгласно търговския календар на Хетра на датата 28.05.2011 г. (събота) търговска сесия на БФБ-София АД няма да се провежда и няма да могат да бъдат оценени правилно активите или задълженията на договорните фондове.

На свое заседание от 10.05.2011 год. СД на **ИД Елана Висококохоген Фонд АД**, взе решение да спре временно продажбата и обратното изкупуване на акции, издавани от инвестиционното дружество на 28 Май 2011 год. Продажбата и обратното изкупуване на акции ще бъде възобновено, считано от 30.05.2011 год.

Решението за временно спиране на продажбата и обратното изкупуване на акции, бе взето във връзка с това, че съгласно търговския календар на Хетра на датата 28.05.2011 г. (събота) търговска сесия на БФБ-София АД няма да се провежда и няма да могат да бъдат оценени правилно активите или задълженията на дружеството.

АСАРЕЛ МЕДЕТ АД

ПОКАНА

ЗА УЧАСТИЕ В ПРОЦЕДУРА

ЗА ИЗБОР НА ИЗПЪЛНИТЕЛ НА ПЪЛНА ИНЖЕНЕРИНГОВА УСЛУГА ЗА ПРОЕКТИРАНЕ, ДОСТАВКА, ИЗГРАЖДАНЕ, ВНЕДРЯВАНЕ И СЕРВИЗНА ПОДДРЪЖКА НА ИНТЕГРИРАНА СИСТЕМА ЗА БЕЗОПАСНОСТ, ВКЛЮЧВАЩА ПОДСИСТЕМИ ЗА ВИДЕОНАБЛЮДЕНИЕ, КОНТРОЛ НА ДОСТЪПА И ПОЖАРОИЗВЕЩАВАНЕ В „АСАРЕЛ-МЕДЕТ“ АД

На основание заповед №349/09.05.2011г., „Асарел-Медет“ АД със седалище в гр.Панагюрище и адрес на управление: гр. Панагюрище 4500, площадка „Асарел“, тел.: /0357/ 60 210, факс: /0357/ 60 250, e-mail: rbox@asarel.com, лице за контакт: Стоян Шкодрев, ръководител отдел „Фирмена сигурност“, тел.: /0357/ 60 286,

ОБЯВЯВА ПРОЦЕДУРА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ИЗПЪЛНИТЕЛ НА:

Пълна инженерингова услуга за проектиране, доставка, изграждане, внедряване и сервизна поддръжка на интегрирана система за безопасност, включваща подсистеми за видеонаблюдение, контрол на достъпа и пожароизвестяване в „Асарел-Медет“ АД, съгласно условията на Техническото задание и за обекти, разположени на територията на площадката „Асарел“ по Приложение №1.

За заинтересованите:

Цялата тържбна документация за провежданата процедура може да се получи от Деловодството на „Асарел-Медет“ АД - гр.Панагюрище, всеки работен ден от 8,30 до 16,00 часа, считано до 16 часа на 10-я календарен ден, считан от деня, следващ датата на заповед №349/09.05.2011г., след предварително писмено изпратено заявление за намерение за участие на e-mail: rshumanov@asarel.com, rbox@asarel.com или на факс: /0357/ 60250.

Крайният срок за представяне на офертите е до 16.00 часа на 45-я календарен ден, считан от деня, следващ датата на заповед №349/09.05.2011г.

Цялата информация по търга (Техническо задание и Приложение №1) е публикувана на интернет страницата на дружеството - www.asarel.com

Микрочипове и интернет правят трафика по-зелен

Производителите внедряват специализиран софтуер в превозните средства, който събира данни за ефективността на шофирането

Макар че гледката на Mini Соорег на улицата вече не е изненада за никого, в Западна Европа и САЩ от известно време се забелязват някои модели на колата, които са странно тихи. Тази тишина се дължи на сериозни инженерни усилия, хвърлени под капака. От 2009 г. по улиците на САЩ, Великобритания и Германия обикалят 612 автомобила Mini E - електромобили, зареждащи се с включване в електрическата мрежа. Автомобилният гигант BMW, който притежава марката Mini, ги дава под наем на избрани клиенти и следи всички аспекти от

употребата на колата, докато тя обикаля по градските улици. По този начин размерът на данните, които може да бъдат събрани за това как шофьорите използват автомобилите си, е безпрецедентен. Последните от анализирането на тези данни също може да се окажат извънредно полезни. Чрез тази технология шофьорите ще могат да получават най-новите съобщения от министерството на транспорта в своя профил в дадена социална мрежа например или да докажат, че не са били виновни за пътнотранспортно произшествие.

Социални мрежи за споделяне

Британската компания Riversimple е създала дизайн за малки, захранвани с водород автомобили, които трябва да се появят в Обединеното кралство през 2012 г., съобщава BBC. Тези коли ще събират всеки детайл от използването на машината, независимо колко е дребен. Ако пилотните изпитания преминават успешно, компанията обмисля и начини за свързването на колите към социални мрежи и споделяне на определени данни. "Шофьорите могат

да се надпреварват един с друг за това кой ще кара по-ефективно", казват от Riversimple.

Скъпо ли излиза пътуването

Италианската компания Octo Telematics пък инсталира в автомобилите на своите клиенти кутии, които изчисляват цената на пътуването и извършват диагностика на колата. Услугата вече има над 1 млн. потребители и илюстрира потенциала на автомобилното подсигуриране в реално време.

Пламен Димитров

От автомобила до компютъра чрез USB

► Италианският автомобилен производител Fiat също събира данни от навигационната система Blue&Me, инсталирана в много от неговите автомобили. Това е най-мащабното събиране на подобни данни от голям изграв в автомобилната индустрия. "Можем да извадим редица данни - как се използват педалите, колко често се натиска спирачката, какъв е разходът на гориво", казва пред BBC Кандидо Петерлини, вицепрезидент за продуктите разработките във Fiat. Именно благодарение на събраната информация от 420 хил. курса, извършени от 5700 шофьори, компанията е създала софтуерната програма есо:Drive. Колите с тази функция позволяват на водача да сваля данните от своето

пътуване на USB устройство, което след това да включи в своя компютър. Програмата показва на шофьорите как да подобрят метода си на каране - като сменят скоростите по-рядко например.

► Плановите на Fiat са тази информация да бъде обработвана в реално време,

през бордовия компютър на колата. Данните на компанията показват, че британците използват най-малко гориво, докато шофират, а испанците най-много от страните в Западна Европа. Освен това испанците имат и най-неефективната пътна система.

Хай-тек велосипеди

► Тези системи не се отнасят единствено за автомобилите. Всички видове транспортни средства стават все по-свързани. Преди година група студенти от Масачузетския технологичен институт печелят награда на британския откривател Джеймс Дайсън за своето изобретение, наречено "Копенхагенското колело". То представлява

червен диск, който се прикрепя към задното колело на велосипед и улавя енергията, загубена при спиране. При изкачване на стръмен хълм обаче дискът се превръща в електромотор,

използващ същата тази енергия. Устройството също включва локационен софтуер, който записва информация за пътуването, планира маршрути и дори може да се свързва с други колеездачи.

Революция и в обществения транспорт

► Предстои революция и в обществения транспорт. Един от приоритетите на Борис Джонсън, когато бе избран за кмет на Лондон, е бил да отвори данните на града за разработчици, казват от BBC. Резултатът е базата данни London Datastore, която съдържа информация за всякакви събития от градския живот - пожари, нива на престъпност, нива на рециклиране на отпадъци и т.н. В резултат на това са били създадени множество приложения за смартфони, които например показват най-близките паркинги за колела, откъдето може да се наеме велосипед. Има приложения, които се свързват директно с камери за следене на трафика и по този начин човек може да види дали улицата, по която иска да мине, е свободна, преди още да е започнал пътуването си. Други приложения

СНИМКА BLOOMBERG

показват видео в реално време от лондонското метро или магистралите. От кметството се надяват, че наличието

на цялата тази информация ще окуражи хората да използват повече обществен транспорт и дори да ходят повече пеша.

СНИМКИ SHUTTERSTOCK

Интервю Лесли Самози, директор на Executive MBA програмата в City College/University of Sheffield

БЪЛГАРСКИЯТ МЕНИДЖЪР Трябва да се научи да комуникира

MBA* програмите са за успешни бизнесмени, които знаят, че има още много какво да научат

► **Господин Самози, в "Пари" организира конкурса Next Generation, насочен към младите мениджъри в България. Какво е необходимо, за да бъдеш добър мениджър?**

- Добрият мениджър е този, който наистина разбира хората, с които работи. Някой, който подкрепя служителите си в добри и лоши времена, който прави обратна връзка, комуникира ефективно, интуитивно разбира екипа си и иска всеки един от тях да успее. Мениджърите днес трябва да бъдат много по-изкусни в така наречените soft skills** на мениджмънта, отколкото в миналото. Моето разбиране, което съвпада с това, което показват и проучванията, е, че хората, които владеят тези умения, са по-добрите мениджъри.

► **В предните издания на конкурса голям брой участници представиха малкия и средния бизнес, каква е позицията на този сегмент в съвременната бизнес среда?**

- Позицията и влиянието на младите предприемачи са изключително важни в съвременния бизнес климат и това става дори още по-решаващо във времена на криза. Погледнете малките и средните предприятия, те са индикаторите за всяка икономика. Сега предприемачите, особено по-младите, са поставени в трудна позиция от гледна точка на тесния прозорец на пазара, свободен за тях. И все пак знаем, че когато безработицата расте, все повече и повече хора се

целят в пускането на темен собствен бизнес. MBA програмите предоставят уникална възможност за млади предприемачи да подобрят своите умения, както и мрежа от контакти. Последните проучвания, които направих относно MBA обученията, показаха, че близо 40% от работещите в компании понастоящем търсят възможност да започнат нов бизнес в рамките на 3 години.

► **Има мнения, че аутсорсингът убива малкия и средния бизнес, защото отнема специалистите от тези фирми. В същото време е индустрия, която създава госта мениджъри на локално ниво.**

- Аутсорсингът е най-големият нож с две остриета в бизнеса. Първият въпрос, който трябва да си зададем, е защо аутсорсингът е толкова популярен. Отговорът, разбира се, е, че компаниите най-общо може да си свършат работата за по-малко пари и без да залагат големи фиксирани разходи за оборудване, заплати, работна ръка и т.н. Не бих се съгласил с коментара, че аутсорсингът убива местния бизнес, защото отнема професионалистите от него - това е прекалено голямо обобщение. Това е нещото, което ние наричаме job shift; естествен процес на миграция на работниците натам, където има работа. Проучванията показват, че аутсорсинг сдруженията създават изключителни икономически възможности, както и

полета от знания, като ще създадат нови предприятия, които по-нататък ще тласнат икономиката. Индия е перфектен пример за това. Казвайки това, в Съединените щати днес има повече възникнал "инсорсинг", където преди е изнасяна продукцията или елементи на обслужването са били реинтегрирани в организациите, защото компаниите са открили начин да се конкурират и го правят добре. В бизнес-а всичко е циклично.

► **Образованието по света търпи госта промени, все пак смятате ли, че е достатъчно гъвкаво, за да отговори на нуждите на съвременната икономическа обстановка?**

- Има една водеща линия във вашия въпрос - ако образованието не прави това, то е мъртво. Топуниверситетите трябва винаги да си напомнят да бъдат изключително гъвкави към промените във външната среда и аз мисля, че това тепърва ще бъде засилено в близкото бъдеще. Топ-бизнес училищата вършат забележителна работа в интегрирането на компаниите и бизнес лидерите, за да са сигурни, че стоят близо до реалната икономическа среда.

► **Смятате ли, че образователни инструменти като онлайн преподаване, ускорени курсове и персонализиране на учебни планове са ефективни или са все още прекалено експериментални?**

- Всички тези опции съществуват. Дали те в някаква степен са ефективни - да; дали работят добре във всички ситуации - не. Университетите непрестанно преоценяват начина, по който обучават, във връзка с пазара и променящата се технологична среда. Помня, когато Power Point се смяташе за прекалено експериментален и исках да

„Добрият мениджър е този, който наистина разбира хората, с които работи. Някой, който подкрепя служителите си в добри и лоши времена, който прави обратна връзка, комуникира ефективно, интуитивно разбира екипа си и иска всеки един от тях да успее

периментален и исках да останем с пластмасовите дъски. Днес Power Point е стандартът за традиционното преподаване. Университетите трябва да останат на върха на масовото разнообразие в предлагането на знание и да има всичко от двете крайности - от такива с пълни онлайн платформи до такива, ориентирани изцяло в традиционните класове.

► **Кога трябва да се започне MBA обучението - преди или след като кандидатът е прекарал известно време в реална бизнес среда?**

- Имам някои колеги, които не са съгласни с мен за това, но MBA трябва да се започне след известно време, прекарано в бизнес средите. Сега училищата приемат само

MBA кандидати с минимум 3 години трудов опит. Лично аз смятам, че по-скоро 4 или 5 години е още по-оптимално, за да се извлекат пълните възможности на обучението. Моите студенти са живото доказателство, че можеш да балансираш работа, семейство и продължаване на образованието по едно и също време - не е лесно, но може да бъде направено.

► **Какво би накарало хората, които са вече успешни в бизнеса, да инвестират време и пари и да започнат отново да учат?**

- Има около 1000 причини защо някой, който е успял, трябва да инвестира време и пари, за да започне да учи. Обсегът от причини започва от чисто паричния аспект - за да

бъдеш дори по-успешен, защото образованието е инвестиция в теб. Когато някой е успял в бизнеса, разбира, че има още поне толкова, което трябва да научи. Някои от най-добрите MBA кандидати, които съм виждал, са тези, които са успешни и се стремят да бъдат на върха на играта, и единственият начин да продължат да бъдат там е чрез знание. Знанието е сила - човек никога не спира да се учи, а успешните бизнесмени знаят това и продължават да обновяват своите умове.

► **Обсъждаше се, че въвеждащите курсове трябва да бъдат премахнати от MBA програмите, за да се ускори обучението. Разумен ли е според вас такъв поглед?**

40%

► от работещите в компании търсят възможност да започнат нов бизнес в рамките на 3 години

Визитка Кой е Лесли Самози

► Лесли Самози е академичен директор на Executive MBA програмата на международния факултет на University of Sheffield.

► Работил е в частния и в публичния сектор в Канада. Бил е консултант на Digital Electronics, KPMG Management, the Canadian Imperial Bank of Commerce, British Columbia Telecom.

► Д-р Самози е преподавал две години в Carleton University, където е обучавал участници в MBA програма.

► Лесли Самози е доктор по организационно поведение и човешки ресурси от Carleton University. Магистър по маркетинг и международен бизнес от същия университет.

” Топуниверситетите трябва винаги да си напомнят да бъдат изключително гъвкави към промените във външната среда

” Когато някой е успял в бизнеса, разбира, че има още поне толкова, което трябва да научи. Някои от най-добрите MBA кандидати, които съм виждал, са тези, които са успешни и се стремят да бъдат на върха на играта, и единственият начин да продължат да бъдат там е чрез знание

” Българските бизнесмени наистина познават чисто управленския аспект на мениджмънта. Това, върху което трябва да насочат своя фокус, е развиването на уменията за комуникиране и подкрепянето на служителите

В. “Пари” удължи срока за кандидатстване за Next Generation до 20 май

В. “Пари” удължи срока за кандидатстване за конкурса за мениджъри и предприемачи Next Generation до 20 май. Next Generation се провежда за трета поредна година от вестник “Пари” - част от шведската медийна група Bonnier Business Press. Партньори са City College/University of Sheffield и Deloitte България.

В конкурса участват професионалисти до 35-годишна възраст с бизнес и предприемачески опит и лидерски потенциал. Оценяват се лично карриерно развитие, иновативност, отговорности, финансови резултати и постижения на сегашния пост.

Журито ще отличи победители в следните категории:

- Next Generation мениджър 2011
- Next Generation мениджър в корпоративна среда
- Next Generation предприемач

Трима от финалистите ще получат една пълна (на стойност 14 000 EUR) и две частични (7000 EUR) стипендии за обучение в Executive MBA програмата на City College/University of Sheffield.

Условията за участие са:

- възраст до 35 навършени години
- месторабота в България
- мениджърска позиция в компания или собствен

бизнес

- минимум 2 години опит на управленска позиция
- компанията работодател да оперира от минимум 2 години и да няма задължения към гържавата или служителите си
- за EMBA стипендиите - бакалавърска степен и добро ниво на английски език

Финалистите ще бъдат представени в списанието “Мениджърите на най-големите компании в България”, в рубрика “Профил”, която излиза всеки понеделник във в. “Пари” и в уебсайта www.pari.bg.

Повече подробности и документите за кандидатстване можете да намерите на events.pari.bg

- Като академичен директор и бизнес изследовател винаги съм заявявал, че встъпителните или базисните курсове осигуряват основната линия, по която да се надстроява образователният фундамент. Ако MBA програмите чувстват нужда да съкратят програмата, трябва да я направят по-интензивна, а не да отрежат встъпителните или базисните курсове. Основно правило: няма бърз и лесен начин да се образоваш на високо ниво.

► MBA програмата на City College/University of Sheffield е сред най-често избираните от българските бизнесмени. Хора от кои индустрии са най-склонни да инвестират в образование?

- Всъщност е доста ин-

тересно да се открие, че инвестицията в днешно време не е обуславяна от специфичната индустрия. В миналото имаше по-сериозно разпределение по индустрии, днес нашите български студенти са сравнително равномерно разпределени от различните сектори, включително банкиране, фармацевтика, телекомуникации, хайтек, дребния и средния бизнес, обслужващия сектор, информационните технологии и производството.

► Според личните ви наблюдения кои са силните и слабите страни на българските бизнесмени?

- Имам честта и привилегията да обучавам български бизнесмени повече от 10 години в класните и чрез дисертации

едновременно. Вярвам, че технически българските бизнесмени са отлични, някои от най-добрите на около; те наистина познават чисто управленския аспект на мениджмънта много добре и техните технически умения са от изключителна класа. Това, върху което трябва да насочат своя фокус, е развиването на техните soft skills - които са много по-осезаеми, които се базират на комуникирането и подкрепянето на служителите. И това е, поради което, когато ми зададохте първия въпрос, какво прави мениджъра добър, аз назовах точно тези умения.

Ангел Симиchieв

* Master of Business Administration
** Приблизително - умения за общуване

Попитахме заст

Стефан Софийски,
изпълнителен директор на „Лев Инс“

► Преди седмица Министерският съвет прие две важни промени за застрахователния бизнес, по които мнението в бранша все още не са еднозначни. Първата предвижда да отпадне маркирането със стикери, лепенки или други отличителни знаци на автомобили със застраховка „Автокаска“, а втората - задължителната застраховка „Гражданска отговорност“, да се плаща само еднократно. Време и място за дебат все още има, затова се обърнахме към мениджърите на водещите застрахова-

1 „За“ или „против“ маркирането на автомобилите със застраховка „Автокаска“? Защо?

2 Кой е по-правилният подход за плащането на застраховка „Гражданска отговорност“ - цялата сума еднократно или разсрочено?

3 Как може да се реши проблемът с ниския обхват на застраховка „Гражданска отговорност“?

1 Важно е маркировката да не отпадне

Дали стикерите ще отпаднат или не, е без значение. Важно е маркировката да остане. От Европейския съюз ни задължават всички коли да бъдат маркирани. Това означава, че номерът на рамата гарантира, че колата трудно може да се продаде на части после. Маркировката има както превантивен ефект срещу крадците, така и същия ефект срещу застрахователни измами. Преди да започнем маркирането в този вид, както го правят повечето дружества, имаше много успешни опити за застрахователни измами. Клиентът намира съответната част или детайл от колата, който е повреден, поставя го на автомобил и претендира щета пред застрахователите. След което му се плаща по експертна оценка, взима си парите и си връща здравата част, която си е прибрал в мазето. Това няма как да стане, като частта е маркирана.

2 Разсроченото плащане трябва да остане

Не виждам причина да се махне разсроченото плащане. Първоначалният проект беше, че застрахователите могат да прилагат такова плащане, но носят риск, независимо дали клиентът е платил. По-малкото зло за застрахователните компании е да отпадне разсроченото плащане. Аз лично съм привърженик да остане. За жалост все още има хора, за които тази застраховка е един вид данък, който държавата им налага. Това не е данък, а, напротив - облекчение, което държавата ти дава, ако ти причиниш щети на някой друг. Вместо ти да плащаш, да има кой да плати вместо теб.

3 Нужни са единна инфосистема и електронно издаване на полиците

Проблемът с ниския обхват на застраховка „Гражданска

отговорност“ може да бъде решен чрез въвеждане на единна информационна система и електронно издаване на полици. Това ще стане факт след около 20 дни. В Западна Европа действа успешно бонус-малус системата. Предстои и тя да се въведе у нас, тъй като сега обхватът е около 70%. Чрез тази система лицата, които са добри и съвестни шофьори, ще плащат по-малка застраховка, а лицата с много нарушения плащат по-висока сума. Също така местенето от един застраховател при друг, което е обичайно у нас, ще отпадне. Когато всички са в единната информационна система, не можеш да се преместиш при друг застраховател, без да вземеш досието си за щетите от предния. Това със сигурност ще се случи у нас, заложено е в закона. Другата причина за намаляване обхвата на застраховката „Гражданска отговорност“ е, че има и хора, които наистина нямат доходи. Също така голяма част от колите се ползват сезонно. По закон, ако имаш автомобил в движение, трябва да имаш „Гражданска отговорност“. Но много хора това не го знаят, те считат, че ако не карат колата си за месец-два, не са длъжни да имат застраховка. Затова през зимата спада обхватът на застраховката. Хората си казват, че зимата няма да карат, пролетта като дойде, тогава ще платят. По закон, ако не се ползва автомобилът, трябва да бъдат върнати регистрационните номера в КАТ и колата да се спре от движение. Разбира се, това никой не го прави, защото са допълнителни разходи. С приближаването на отпуските през лятото ще се увеличи леко обхватът, тъй като доста хора пътуват.

4 У нас е по-евтино заради незрелия пазар

Това се прави предимно от румънци. Има и македонци, но те са главно български граждани, които карат български коли в Македония. По-евтино е у нас заради незрелия пазар, липса на единна информационна система, голяма конкуренция между компаниите. Тези фактори отпадат лека-полека и с въвеждането на бонус-малус системата ще стигнем до справедливи цени. Често румънските граждани взимат автомобили с пълномощно от българи, които живеят предимно в крайдунавските градове. Там има наши граждани с по 50-100 коли, регистрирани на тяхно име. Дават пълномощни на румънците и те сключват

полица на разсрочено плащане, погасявайки само първата вноска. Това е и причината за отпадането на разсроченото плащане. Пътните полицаи не знаят и няма как да знаят, че шофьорът не си е платил другите вноски.

5 Трябва да внимаваме с обхвата на застраховка „Гражданска отговорност“

Няма да се отрази, защото ние вече се движим свободно и пътуваме без граничен контрол. Но с падането на обхвата на „Гражданска отговорност“ е твърде възможно да ни върнат Шенген за автомобили, да отпадне свободното движение и да се проверяват български коли на границата за сключена застраховка. Кое то пък ще е добре за нашия бизнес.

6 Перспективите не са благоприятни, спадът продължава

Най-сериозното, което предстои да се случи след около 20 дни, е въвеждането на единната информационна система и електронното издаване на полици. Когато това тръгне, ще реши доста въпроси - ниския обхват на „Гражданска отговорност“ и отчитането на полиците. Има доста недобросъвестни агенти, които забавят отчитането на полиците или изобщо не ги отчитат. Ще има един период, в който в системата ще се появяват технически проблеми и бъгове, което е нормално. Като цяло кризата сви изключително застрахователния пазар и очакваме да се раздвижат нещата. Перспективите като цяло за сектора ни не са благоприятни, спадът продължава. При нас нещата не се случват със закъснение. Когато започна свиването на икономиката, имаше един период, в който застрахователният пазар беше стабилен. Сега другите браншове се раздвижват, но ние ще почакаме още.

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

рахователите

Румен Янчев,

изпълнителен директор на „Булстрад“

телни компании, за да изразят своята позиция и доводи „за“ и „против“ промените в Кодекса за застраховането. Използвахме повода, за да ги попитаме и по други актуални теми, като например намаляващия обхват на „Гражданска отговорност“, нарастващия интерес към застраховката от чуждестранни граждани заради ниската ѝ цена, както и да направят прогнози за развитието на пазара. Ето какво отговориха на 6-те въпроса първите двама участници в анкетата:

6 Кои са основните тенденции за застрахователния пазар, които очаквате през 2011 г.? Кога може да очакваме съживяване на пазара?

5 Евентуалното присъединяване на България към Шенген ще се отрази ли по някакъв начин на застрахователния пазар в България?

4 Кой и защо практикува „застрахователен туризъм“? Как това се отразява на пазара?

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

1 Имам доводи и „за“, и „против“ маркирането на автомобилите

За някои маркирането на автомобилите не означава нищо, а други това ги засяга пряко, защото предоставят и самата услуга. Едните казват, че маркирането води само до допълнителни разходи, а другите - че помага за проследяването на откраднатите автомобили или техните части, ако след кражбата превозното средство се разглоби. Търговията с резервни части обаче не подлежи на лицензиране в България и това до голяма степен обезсмисля идеята за маркиране. В моята практика има само един случай на маркирани части, които бяха намерени в магазин, и то при специална проверка. Така че може да се гадае за полезността на маркировката. От гледна точка на потребителя - това е натоварване от 30 до 50 лв. и някои казват защо да плащат таксата, докато други смятат, че това ще им гарантира някаква защита. Нямам аргументи да подкрепя или да отрека напълно маркировката. Ние в „Булстрад“ сме някъде по средата. Когато някой стане наш клиент за пръв път, автомобилът му се маркира. Но тук не сме водени от идеята да дадем индикация, че той е застрахован именно при нас.

2 Няма логика да можеш да си купуваш стоки, но не и застраховка на изплащане

Еднократното плащане на застраховка „Гражданска отговорност“ е добре за застрахователите, но нека отбележим, че това не е наша идея. На практика, ако премията се плаща еднократно, не възниква спор дали дадено лице има валидна застраховка, или няма. Ако има разсрочено плащане, има и опасност премията да не бъде платена. Ако погледнете отчетите на застрахователните дружества, особено тези, при които голям процент от застраховките са на разсрочено плащане, те показват, че масово има

сторниране на неплатени премии, което не е никак добра тенденция. Еднократното плащане обаче противоречи на пазарната логика. Наистина няма логика да можеш да си купуваш стоки, но не и застраховка на изплащане. Всеки трябва да може да се договаря с клиента как да плати. Ако ще трябва да се плаща цялата премия по „Гражданска отговорност“, защо това да не се въведе като практика и за другите застраховки? Има и още нещо - фирми, които имат много превозни средства, ще бъдат принудени да плащат стотици хиляди лева накуп. При нас 95% от всички застраховки се събират еднократно. Това е принцип на работа. В някои случаи, например ако клиентът има повече превозни средства, разрешаваме плащане на 2 или 4 вноски.

3 Само от глоби може да се съберат около 250 млн. лв.

Базата с автомобилите, които са в движение, трябва да се актуализира периодично, защото има много, които не се използват. Не е логично около 30% от автомобилите, или над 0.5 млн. превозни средства, да нямат задължителната застраховка „Гражданска отговорност“. Това означава, че всеки добросъвестен водач плаща сума и за недобросъвестния. Част от неговите пари автоматично отиват в Гаранционния фонд, от който се плащат обезщетенията за хора, пострадали от ПТП, заради водачи без задължителната застраховка. Това обаче не е проблем на застрахователите, а на държавните органи. Ако тези хора се издирят, само от глоби може да се вземат 250 млн. лв. Нужна е може би по-добра разяснителна кампания и от Гаранционния фонд и КАТ. Те трябва да изберат как точно да се издирват шофьорите без застраховка и как да ги накарат да си платят глобата.

4 И таксиметрови фирми купуват български застраховки

Цената на българската застраховка „Гражданска отго-

ворност“ е най-ниската в Европа. От Румъния интересът е основно заради това, че ако внасяш стара кола в Румъния, акцизите са доста високи. Затова можеш да си вземеш кола от България на доста ниска цена, да ѝ превърлиш собствеността, едновременно с това да се сдобиеш с пълномощно и да си я караш в Румъния. В целия този пакет се включва и застраховката. Преди 3-4 години имаше подобен интерес и от Македония, но там нещата приключиха, защото хората не искаха да виждат автомобили с българска регистрация, собственост на македонци, да се движат в Македония. Иначе интерес има от много държави, тъй като България е член на ЕС. Запитванията са и от Испания, Португалия, Гърция. При физическите лица ситуацията трудно се проследява, но имаме запитвания от страна на юридически лица, собственици на транспортни фирми, които работят и с българския пазар, на таксиметрови фирми и др.

5 Кражбите ще се проследяват по-лесно

Не вярвам влизането ни в Шенген да се отрази на застрахователния пазар. Един от ефектите, които очаквам, е, че навързването на полицейски системи и движение на информация сигурно ще предполагат по-лесна проследимост на обявените кражби на автомобили.

6 Спадът може да се преодолее през 2012 г.

В година на избори няма никакви тенденции. Тогава всеки се надпреварва да говори неща, които може би са хубави, но няма да се случат.

През 2010 г. пазарът пак беше надолу, а ако не се случат чудеса, ще има спад и през 2011 г. През 2012 г. може да стигнем до положение да няма свиване на пазара и в някои сегменти дори да има ръст. Но за да се върнем на нивата от 2008 г., ще трябва да мине повече време, може би 4 години. **П**

Групата Кои са Riverside

Riverside могат да бъдат описани като смес от атмосферичен рок, прогресив и метъл. Звукът им е близък до този на Pink Floyd, Porcupine Tree, Opeth, Anathema и Tool. Създадени през 2001 г. от басиста Мариуш Дуда в

Полша, Riverside бързо пробиват на полския пазар и привличат вниманието на рок и метъл феновете по света. През 2010 г. албумът им Anno Domini High Definition става най-продаваният в Полша. Той излиза още през 2009 г. и с него бандата задминава U2 и Eminem в полските класации.

Число

10

► зогини навършва полската прогресив рок група Riverside през септември

Интервю Мариуш Дуда, вокалист и басист на Riverside

Силата на Riverside е, че всички инструменти са важни и няма лидер

Една от най-известните съвременни прогресив рок групи - полската Riverside, изнесе концерт в понеделник вечер в София. Това беше вторият рок концерт в зала „България“ след този на Anathema миналата година. С Мариуш Дуда разговаряхме непосредствено след концерта

► Хареса ли ти зала „България“?

- Мисля, че е много по-добра от клуба (б. а. - Blue Box), в който свирехме миналата година. Много прилича на някои зали, които имаме в Полша - със страхотна акустика. Чух, че сме втората рок група, която свири в зала „България“ - Anathema са свирили миналата година, така че това е голяма чест за нас.

Обожаваме да свириш на нови места. Вчера бяхме в Румъния и публиката беше страхотна. Не знам защо през цялото време свирехме само в Западна Европа. Трябва да идваме на изток по-често. Хората тук са луди. Между другото миналата година свирехме на същата дата - 9 май. Така че ни очаквайте и следващата година на тази дата (смее се).

► Хареса ли ти публика?

- Не бих могъл да не ги харесам. Те бяха на крака през цялото време, въпреки че тук има столове. Това значи, че сърцата и умовете им са отворени. Обожаваме публиката ви. В сравнение с другите тя

е една от най-добрите.

► Мисля, че всички музикални фенове у нас имат въпрос: какво се случи в Полша? В последните зогини Полша стана синоним на много добра метъл, прогресив и рок музика.

- В Полша има много скапани групи (смее се). Но да, нещо се случи. Може би донякъде заслугата е наша. Досега Полша беше позната за метъл музиката. Ние бяхме първата рок група, която правеше по-амбициозни неща: постпрогресив или нещо такова. Започнахме да правим турнета в чужбина и след това много групи в Полша повярваха, че ако ние можем, и те могат. Може би бяхме вдъхновение за хората, доказателство, че можеш да успееш, без да мрънкаш непрекъснато „имаме лоши условия и всичко е толкова зле“.

► През септември имате 10-годишнина. Как ще опишеш тези 10 зогини?

- Имаше много светли моменти и много кофти моменти. Хубавите моменти бяха, когато сключихме сделка с

Inside Out, когато излезе албумът Second Life Syndrome, турнето с Dream Theater. Лошите бяха някои концерти. В началото свирехме пред публика от 10 души в някоя голяма черна дупка. Но това беше началото и трябваше да го направим. Както и да е, още сме живи...

► И рупаме!
- Мислиш ли?

► Определено. А откъде го диге идеята за соло проекта ти Lunatic Soul, за мъртвите хора? Имал ли си преживявания, близки до смъртта?

- Появи се в момента, в който видях едни снимки на красиви мъртви хора, стари снимки от началото на ХХ век.

Един мой много близък човек е имал такова преживяване на ръба на смъртта. Разпитах го и получих отговори. Исках да изследвам тази тема - как душата броди отвъд.

► Автобиографични ли са песните ти?

- Някои моменти от тях са, но не всичко. Музиката в Lunatic Soul е много интимна и затова докосва неща, които са много лични.

► Различно ли е да свириш за Riverside и Lunatic Soul?

- С Riverside не искам да забравям, че не съм главният композитор, а само част от механизма. Аз съм просто човек, който събира

” Новият ни албум ще излезе през 2012-а и ще носи постапокалиптично настроение

идеи от различни хора и ги комбинирам заедно в една цялост. Според мен силата на Riverside е в това, че всички инструменти са важни - няма лидер. А и Riverside е много повече рок ориентирана група, така че всички идеи за рок, метъл, по-леки части отиват там.

А Lunatic Soul е много по-експериментален и алтернативен проект. В него всичко е основано на грува, на ритъма, на транс. Песните са много прости и в тях постепенно се гради атмосфера.

И при Riverside е така, но песните там са по-цветни. Lunatic Soul е по-студен проект, повече черно-бял, докато Riverside е по-шарен. И когато ми дойде някоя идея, се питам: „Това в цвета на Lunatic Soul ли е или на Riverside?“

► Виждаш звуците си в цветовете?

- Да.

► Кога да очакваме новия албум на Riverside и каква ще е темата му?

- Ще излезе следващата година и мисля, че ще из-

мисля нещо, свързано с края на света. Все пак е 2012-а, нали? Нещо в постапокалиптично настроение.

► Има много хубави книги и филми по темата.

- Да, точно в момента чета „Пътят“ на Кормак МакКарти. Невероятна е.

► Кои групи автори са ти любими?

- Преди четях много Джонатан Карол, много полски автори. Сега съм голям фен на Харуки Мураками. Той е като Дейвид Линч по нов начин. Пишеш книга, в която нищо не се случва, но я пишеш като трилъър. Страхотно е. Накрая си прочел 500 страници, в които нищо не се е случило. Но езикът е най-важното в тези книги и аз обожавам този език. Самият аз обичам да играя с езика.

► Харесваш и Дейвид Линч значи?

- Да, обичам го. Даже си нося филма му за трансцендентната медитация.

► Би ли обяснил заглавието на последния ви албум - Anno Domini High Definition?

- Това е поредната игра на думи. Символът на нашето време за мен е този HD телевизор с висока резолюция. Другият символ е прословутото психическо заболяване - синдромът на дефицит на вниманието и хиперактивност (б. а. - от англ. ADHD - Attention Deficit

and Hyperactivity Disorder). Изведнъж всички бяха болни от това, което беше забавно, защото и аз имах някакво подобно състояние. Понякога трябва да забавиш темпото, за да осмислиш някои неща. В днешно време непрестанно бързаме, тичаме нанякъде до такава степен, че нямаме представа какво се случва около нас. Докато Lunatic Soul е за нещата, които засягат разтварянето на съзнанието, полета на сърцето и душата, Riverside е за това, което се случва сега.

► Какво да очакваме от новия албум на Lunatic Soul?

- Първо смятам да издам албум, наречен Lunatic Soul Impressions, с инструментални композиции, които не влязоха в предишните, и после ще издам нов албум, който ще е с напълно различна тематика от първите два. Може да прелетя на кукувичето гнездо! Това е моето нещо просто: обичам такава литература, такива филми - всички тези тъмни неща, свързани със смъртта и лудостта. Както и личните проблеми в собствения ти ум - това е толкова готино.

► Имал ли си такива мистични преживявания?

- Да, но не взимам наркотици. Мога да правя музиката си и без това. Нямам нужда от наркотици, за да съм луд, нали?! (Смее се.)

Теогора Мусеба

► Това беше вторият концерт на Riverside в България. Миналата година те свиреха на същата дата - 9 май - в столичен клуб и се закахиха, че зогина пак ще го дигат тогава

СНИМКИ ЕЛЕНА НЕНКОВА